

Przyślika opłaconna ryczałtem

Prenumerata: miesięcznie w Lwowie (z dostawą) i na prowincji 4- zł. bez dostawy 3.75 zł. Zagranicą 7.50 zł. Zmiana adr. 0.90 zł. P. K. O. 506.250

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Redakcja: ul. Zimorowicza 1. 15 tel. 262-42, 262-43
Administracja: ul. Zimorowicza 1. 15 tel. 274-44
Kantor ogłoszeń i prenumerat: ul. Bielewskiego 1. 3 tel. 240-42

Rok II.

Lwów, czwartek 4 czerwca 1936 r.

Nr. 154

Uroczystości ku czci Prezydenta Mościckiego w Warszawie

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł. — mg.) W dniu obchodu 10-lecia urzędowania Pana Prezydenta R. P. Prof. Ignacego Mościckiego, stolica przybrała odświętany wygląd.

Ze wszystkich gmachów państwowych i domów prywatnych powiewały flagi o barwach państwowych.

W starannie przybranych wystawach i oknach domów widniały portrety Dostojnego Jubilata. Ulicami miasta przeciągały oddziały wojska oraz hufce Przysposobienia Wojskowego, kierując się na plac rewji.

NABOŻEŃSTWO W KATEDRZE

O godz. 9ej Pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzyszeniu członków domu cywilnego i wojskowego udał się do Katedry, gdzie J. E. ks. kardynał Kakowski w otoczeniu licznych duchowieństwa odprawił uroczystą Mszę św. na intencję Dostojnego Jubilata.

W nabożeństwie wzięli udział: rodzina Pana Prezydenta R. P., Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Rydz-Śmigły, rząd in corpore z p. premierem gen. Sławojemskim, marszałek Senatu A. Prystor, marszałek Sejmu Car, korpus dyplomatyczny z J. E. ks. nuncjuszem apostolskim Marmaggiem, prezes N. I. K. gen. Jakób Krzemieński, pierwszy prezes Sądu Najwyższego, pierwszy prezes N. T. A. dr. Helczyński, wicemarszałek Senatu i Sejmiku, senatorowie i posłowie, podsekretarze stanu, attaché wojskowi państw obcych, generałcja, wyżsi urzędnicy państwowi, przedstawiciele władz administracyjnych, zarządcę m. St. Warszawy z prezydentem miasta St. Starzyńskim. Przed Katedrą honory wojskowe Panu Prezydentowi oddały kompanie chorągwiennie.

Wzduż nawy głównej ustawiły się poczty sztandarowe Związków b. wojskowych, organizacji i stowarzyszeń społecznych. Po nabożeństwie tłumnie zebrane reszce obywateli odśpiewali „Boże coś Polskę”.

NA POLU MOKOTOWSKIEM

W chwili, gdy w katedrze św. Jana odbywają się uroczyste nabożeństwo, na placu rewji na Polu Mokotowskim poczęły napywać niezliczone delegacje organizacyj i stowarzyszeń z pocztami sztandarowymi, zajmując miejsca naprzeciwko trybun. Gromadnie przybyła młodzież szkolna. Na prawem skrzydle w pobliżu hangaru stanęły w kilku rzutach oddziały Przysposobienia Wojskowego. Trybunę przybrała emblematami państwowymi, z flagą tłumy publiczności. Obok historycznego wału, na którym stała tru-

Jazd Kolejowego Przyp. Wojskowego

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł. — mg.) W dniu 9 m. odbędzie się w Warszawie wielki jazd delegatów KPW. KPW jednocy około 100 tysięcy kolejarzy, prowadzą działalność na wzajemie sił obronnych Państwa i nad podniesieniem sił duchowych i fizycznych pracowników kolejowych.

mma Marszałka Piłsudskiego, ustawiono trybunę dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Na specjalnie przygotowanych trybunach zajęli miejsca członkowie rządu z premierem gen. Sławojemskim-Kowskim na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, wicemarszałkowie, podsekretarze stanu, senatorowie i posłowie, attaché wojskowi państw obcych, wyżsi urzędnicy państwowi, przedstawiciele władz miejskich z prezydentem m. St. Warszawy St. Starzyńskim.

W loży głównej zajęła miejsce małżonka P. Prezydenta R. P. p. Maria Mościcka.

Punktualnie o godz. 10tej wityny Hymnem narodowym przybył na plac rewji P. Prezydent R. P., oczekiwany przez Gen. Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego i p. Ministra Spraw Wojsk. gen. Kasprzyskiego.

O godz. 10.15 rozpoczęła się defilada, prowadzona przez d. O. K. I. gen. Trojanowskiego, w której wzięli udział oddziały wojskowe i organizacje przysposobienia wojskowego, witane serdecznie okrzykami przez publiczność.

Po skończeniu rewji P. Prezydent Rzplitej, żegnany owacyjnie przez tłumy publiczności, odjechał na Zamek.

Przed pogrzebem wachmistrza Bujaka

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł. — mg.) Pogrzeb zamordowanego wachmistrza Bujaka odbędzie się jutro w Mińsku Mazowieckim. Zmarły pochowany będzie z honorami wojskowymi. Sp. Bujak cieszył się w pulku dobrą opinią, brał udział w wojnie światowej jako ochotnik 7 p. ul. gdzie służył aż do dnia tragicznej śmierci. Wachmistrz Bujak posiadał kilka odznaczeń za waleczność. Osierocił żonę i córki.

Prasa stonajca podaje o zabójstwie wachmistrza pisze, iż wiadomości wywołała wielkie wrażenie wśród ludności Mińska Mazowieckiego. Porządku na dworcu pilnuje policja. W mieście

jest znaczne ożywienie. Sklepy żydowskie przeważnie pozamykane.

Według informacji prasy żydowskiej w związku z ząskami w Mińsku, przybyła do Warszawy delegacja ludności żydowskiej, która zgłosiła się do żydowskiego komitetu gospodarczego, do parlamentarzyistów oraz do urzędu wojewódzkiego. Przedstawiciele ludności żydowskiej dali wyraz ubolewaniu spowodu zabójstwa na te osobistem, podkreślając, że ludność żydowska jest zaniepokojona wydarzeniami. Delagacje zapewniono, że władze bezpieczeństwa poczyniły właściwe kroki.

Drugi dzień procesu o zająciach w Przytyku

Radom, 3. 6. (Tel. wł. b.) Wczorajsza rozprawa w procesie o zająciach w Przytyku ze względu na uroczystości, związane z obchodem rocznicy Prezydenta R. P., rozpoczęła się dopiero o godz. 10.55.

Tribunał przystąpił do badania oskarżonych. Pierwszy z osk. Józef Strzałkowski na kilkakrotne pytania przewodniczącego, czy chce złożyć wyjaśnienia co do zarzutów, zawartych w akcie oskarżenia, odpowiada, że obecnie nie złoży żadnych wyjaśnień, natomiast gotów jest złożyć po zeznaniach świadków. Następnym oskarżonym Kaperski, Zarycha, Pylewski, O. Bzowski, Wlazo, Czubak, Wójcik, Bugajczyk, Kosiec, Slizak i Kubiak odmawiają również wyjaśnień, zaznaczając, że złoży je po zeznaniach świadków.

Skolei sad przystąpił do przesłuchania następnego grupy oskarżonych Zydzów. Pierwszy zeznaje Haberg. Zaznacza on, że w zająciach udziału nie brał. Następnym oskarżonym Jankiel Lejb Zajdz zeznaje, że na ulicę nie wychodził.

Po przewie zeznaje osk. Rafał Hołnik. W krótkim dnu o godz. 14.30 był na przedmiesiu w Zachęci, gdzie w mieszkaniu jego zaczęto wybijać szyby, schronił się na strych. Na zapytanie adwoluta Kowalskiego stwierdza, że w swoim czasie skazany był na dwa lata więzienia z zawieszeniem za działalność komunistyczną. Osk. Moszek Ferst nie przyznaje się do winy, w zają-

ciach udziału nie brał. Osk. Sozel Kregtel, który przebywał w tym czasie w swoim warsztacie ślusarskim, usłyszał nagle, jak wybijano u niego w mieszkaniu szyby. Wówczas schronił swoją rodzinę w mieszkaniu lokatora, gdzie był lepszy zamek, a sam ukrył się w piwnicy.

Osk. Moszek Cukier zeznaje, że również w zająciach nie brał udziału. Osk. Lejbuz Łęga zeznaje, że przez cały czas zajęć przebywał w domu Cukra. Również oskarżony Icek Banda i Frydman oraz bracia Kierszenberg zeznają, że w zająciach bezpośrednio udziału nie brali.

ZEZNANIA LESKI

Skolei sad przystąpił do przesłuchania osk. Szulima Chila Leski. Oskarżony ten przyznał się przed sądem śledczym, że z okna swego mieszkania kilkakrotnie wystrzelił z rewolweru, poczem broń wyrzucił. Przewodniczący wyjął oskarżonemu, że świadkowie zeznali, iż z okna domu, w którym Leski przebywał strzelano. Kaliber kul znalezionej w zwołkach osk. Wiśniaka zgadza się z kalibrem łusek znalezionych w jego mieszkaniu. W związku z tem oskarżony składa obszernie wyjaśnienia, z których wynika, że po powrocie z rynku do domu zobaczył promad ludzi. Wszedł więc tylnym wejściem do mieszkania i usłyszał głosy i dobijania się do drzwi i okien. Wówczas udał się na pierwsze piętro, aby zobaczyć, co się

Premier Składkowski będzie dziś przedkładał

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł. — mg.) Dowiadujemy się, że Prezes Rady Ministrów Prez. Sławojemski przedkłada bierze dziś głos na pierwszym posiedzeniu sesji nadzwyczajnej Sejmu. Przemówienie Premiera transmitowane będzie przez radio na wszystkie rozgłośnie polskie.

Wyjazd ks. Nuncjusza

Warszawa, 3. 6. (Tel. wł. — mg.) Nuncjusz apostolski ks. kard. Marmaggi opuszcza dziś Warszawę, udając się do Rzymu. Wczoraj ks. kard. Marmaggi złożył pożegnalną wizytę Prezesowi Rady Min. Składkowskiemu, który popołudniu odwiedził nuncjusza.

Represje przeciw Arabom

Jeruzolima, 3. 6. (PAT). Władze mandatowe wydały rozporządzenie, polecające komisarzom okręgu zmniejszenie do otwarcia sklepów i przedsięwzięcia handlowych pod groźbą grzywny. Oddziały wojskowe otrzymały uprawnienia policji. Wyrób lub import materiałów wybuchowych w Palestynie został zakazany. Nowy dekret stanowi pierwsze zarządzenie władz mandatowych, mające na celu złamanie strajku arabskiego.

W Gaza wybuchła bomba. Nowo przybyłe posiłki wojskowe mają energicznie wystąpić celem przywrócenia porządku. Druha grupa pomiędzy Jeruzolimą a Jaffą jest zagrożona. Ruch zmniejszył się bardzo poważnie i odbywa się pod eskortą wojskową.

dzieje. Gdy dobijanie się do drzwi nie ustawało, wysunął rewolwer i strzelił z okna trzy razy w powietrze. Reki i okna nie wysuwał. Policji na dole nie widział. Słyszał tylko głos Zarychy, który nawoływał do wdarcia się do wnętrza domu. Trzy naboje jeszcze mu zostały, ale nie były one umieszczone w magazynie rewolweru. Po strzałach napastnicy rozeszli się. Oskarżony zeszedł wówczas na dół z rewolwerem w kieszeni i wyrzucił go do drzki.

Na pytanie prokuratora, dlaczego to zrobił, oświadczył, że nie miał pozwolenia na noszenie broni.

Przewodniczący stwierdza sprzeczność w trzech punktach między zeznaniami oskarżonego, złożonymi w śledztwie, a zeznaniami obecnymi.

Na pytanie przewodniczącego o świadka, że nie zauważył, aby jego strzałach ktoś nam ulicy upadł. Na pytanie adw. Kowalskiego, zaznacza, że należy do organizacji sjonizystno-ortodoksyjnej Mizrahi. Na pytanie adw. Gajewskiego, czy nie wie, kto zamordował wiśniaka, odpowiada przecząco.

Ostatni oskarżony Borenstajn nie wnosí do sprawy nic nowego. Do winy się nie pochwala.

Skolei przewodniczący przystąpił do badania dalszych oskarżonych chrześcijan. Wszyscy w liczbie 31 oświadczyli, że wyjaśnienia swoje gotowi są złożyć dopiero po zeznaniach świadków.

Wielki proces polityczny w Katowicach 119 oskarżonych hitlerowców przed sądem

Katowice, 3. 6. (PAT) Przed Izba sąrną sądu okręgowego w Katowicach rozpoczął się wczoraj proces przed ciwko członkom składowej na Śląsku tajnej niemieckiej organizacji wyrotowej National - Socialistische Deutsche Arbeiterbewegung. Oskarżeni w liczbie 119 wprowadzeni zostali na salę rozpraw pod silną eskortą policji i umieszczeni zostali na ławach ustawowych w 10 rzędach. Wobec szczupłości miejsca na sali rozpraw, publiczność nie została dopuszczona. Oskarżonych bronią z urzędu adwokaci: dr. Arendt, adw. Daab i adw. dr. Kwiatek, ponieważ żaden z adwokatów nie chciał podjąć się obrony. Przy stole sprawozdawczy zasiadli liczni przedstawiciele prasy miejscowej polskiej i niemieckiej, oraz specjalni wysłannicy dzienników stołecznych.

O godz. 9.45 na salę weszli członkowie kompletu sędziowskiego w osobach: przewodniczący - wiceprezes sądu okręgowego dr. Zdzisław Arzt, sędziowie wotujący pp. Hervey i Głowacki oraz sędzia zapasowy dr. Kauczki, Oskarża prok. sądu okr. dr. Poczatek.

Przewodniczący trybunału przystępuje do sprawdzania obecności oskarżonych, przyczem okazuje się, że czterech z spośród odpowiadających z wot na ławach, a mianowicie osk. Ułbanek, Lechnik i dwaj bracia Długajewscy nie stawili się, wobec czego przewodniczący zarządza wyłączenie ich ze sprawy z równoczesnym rozpisaniem listów gończych. Ustalenie generalji zajmuje blisko godzinę czasu. Oskarżeni, z wyjątkiem dwóch, odpowiadają na zadawane im pytania w języku niemieckim.

Następnie sędziowie Hervey i Głowacki odczytują na zmianę akt oskarżenia, obejmujący 43 strony pisma ma szynowego. O godz. 11.45 odczytanie aktu oskarżenia zostało zakończone i przewodniczący zarządza krótką przerwę.

Prorabowie przysлуkują się przed sądem relacyjnemu Frenkl.

Akt oskarżenia wygotowany został przeciw oskarżonym: Józefowi Zajacowi i 118 towarzyskom o zbrodnię z art. 97 § 1 k. k., a nado przeciw osk.: Józefowi Zajacowi, Ottonowi Berneckerowi, Alfredowi Bednarskiemu, Pawłowi Blindzie, Janowi Lechnikowi, Pawłowi Matczolowi, Lechniowi Wawrzynkowi i o zbrodnię z art. 98 a) k. k.

GENEZA N. S. D. A. B.

Obszerne uzasadnienie aktu oskarżenia stwierdza, że w ciągu roku 1935 władze bezpieczeństwa na terenie górnosląskiej części województwa śląskiego go zaobserwowali wśród mniejszości niemieckiej pewne ożywienie życia organizacyjnego.

Szczegółowe wywiady doprowadziły wkrótce do pozytywnych rezultatów. W sierpniu 1935 r. uzyskano pierwszą wiadomość, że w okolicy Rudy i Nowego Bytomia tworzy się ściśle zakonspirowana organizacja pod nazwą „National-Socialistische Arbeiter Bewegung”, której organizatorem i kierownikiem jest Paweł Maniura z Nowego Bytomia.

Data powstania organizacji N. S. D. A. B. na Śląsku przypada na maj 1934. Dwa tygodnie potem odbyło się pierwsze zebranie nowozwerbowanych członków organizacji w liczbie około 10 w mieszkaniu Zajacza w Nowym Bytomiu. Wербowanie członków odbywało się w sposób jaknajbardziej zakonspirowany. Starano się przestrzegać zasady, aby członkowie poza zebraniem, na którym składali przysięgę, nie wiedzieli o dalszych ogniwach organizacji, sięgających zarówno w górę do przywódców, jako że wódz do poszczególnych członków. Szczególną uwagę zwracali przywódcy organizacji na to, aby do nich werbować możliwie największą ilość b. żołnierzy

frontowych z armii niemieckiej (Frontkämpfer).

Członkowie organizacji obowiązani byli do uiszczenia składki zł. 1 gr. 10, w czym mieściły się koszty legitymacji, ponadto każdy składał po 2 fotografie, poczem przygotowywano legitymacje numerowane; legitymacje te jednak dla bezpieczeństwa przedostawane były wraz z fotografiami za granicę w Bytomiu — Koszarku u Nowaka Karola, obywatela niemieckiego. W organizacji nie posługiwano się nazwiskami, lecz numerami legitymacyjnymi.

„SŁEPY POSLUSZENSTWO DLA HITLERA”

Z przyjęciem nowych członków do organizacji złączony był specjalny ceremoniał. Do zgromadzonych kandydatów przemawiał jeden z kierowników, zagajając zebranie okrzykiem „Heil Hitler!”, Następował krótki referat o celach i zadaniach N. S. D. A. B. Zmarły w toku słędztwa Paweł Maniura zeznał: „Jednym z głównych za-

w sposób następujący: „Ja byłem führerem, czyli „Gauleiterem” na województwo śląskie. Następnie byłem 2ich Oberkreisleiterem: Zajac Józef i Nikolaiewski Gerhard. Zajacowie delegali prace organizacyjne w pow. świętochłowickim, częściowo w katowickim, oraz w puszczynskim i rybnickim, Nikolaiewskowi natomiast w powiatach: Katowice, Tarnowskie Góry, Lublinie i w północnej części pow. świętochłowickiego. W Chorzwie funkcje Oberkreisleitera pełnił osk. Bednarski. Organizacja liczyła kilka tysięcy członków.

Z zeznań sz. Alojzego Ptoka wynika, że osk. Pilorz był stałym informatorem pewnych czynników niemieckich o stosunkach na polskim Śląsku. Pilorz wysłał do Niemiec szereg sprawozdań pisemnych, które przed wysłaniem dostały się w drodze poufnej do rak policji polskiej. Ze sprawozdań tych wynika, że zasadniczym celem organizacji było odwrócenie Górnego Śląska od Polski i przyłączenie go do Niemiec. Wywyższy cel miał być os-

Największe gliniańskie KILIMY sprzedaje tylko fabryczny skład ST. GAŁANA, Lwów, Sykstuska 20 (róg 500 Kościuszki)

Niskie ceny. Sprzedaż za gotówkę i na raty. Przyjmujemy się obliגיע Pożyczki Narodowej. Własne sklepy we wszystkich wielkich miastach.

Specjalność firmy: półgobelinowe portjery, kapy na łóżka i stoły

dań N. S. D. A. B. było przyłączenie Górnego Śląska spowrotem do Niemiec, o czym na każdym zebraniu mówiliśmy. Po moim przemówieniu wozwalem wszystkich obecnych do złożenia przysięgi na wierność tej organizacji, a przedwyszkazaniem dla Hitlera. Przysięgę składał każdy członek osobno w ten sposób, że powtarzał za mną następujący tekst tej przysięgi: (w języku niemieckim): „Przysięgam przed Bogiem Wszechmogącym, że mówię szczerą prawdę, nie nie za tająm. Znam tylko jednego wódza, który nazywa się Adolf Hitler. Walczę za jedno suwerenne mocarstwo, które nazywa się Niemcy. Zobowiązuje się wobec mego wódza do ślepego posłuszeństwa, wiernego koleżeństwa i najwyższej obowiązkowości, aż do śmierci. Zobowiązuję się przez swą przysięgę milczeć dopóty, dopóki mi wódz nie rozwiąże języka. Tak mi Boże dopomóż!”.

Stan organizacji N. S. D. A. B. w grudniu 1935 r. przedstawia Maniura

siągnięty przy użyciu środków nielegalnych aż do wywołania zbrojnego powstania w Niemczech.

Führer organizacji Maniura stale utrzymywał na łączności o istnieniu kontaktu organizacji z władzami niemieckimi.

PISMO DO HITLERA

Z końcem r. 1934 za namową Maniury osk. Zajac, jak sam zeznał, udał się do Bytomia, gdzie w mieszkaniu prywatnym szwagra Maniury Gortuckiego napisał pismo do kanclerza Hitlera, mniósłowej następującej treści: „My, niżej podpisani zebrałmy się do tworzenia „National-Socialistische Arbeiter Bewegung” na polskim Górnym Śląsku. Nasza organizacja liczy już 500 członków. Powiadamy kanclerza o powyższym, prosimy o wyrażenie zgody i uznania naszej organizacji. Osk. Zajac twierdzi, że na wiedzianki nie otrzymano żadnej odpowiedzi, natomiast osk. Blinda oświadcza, że na jednej z konferencji u-

urzędniczą niemieckiej policji politycznej Kozuba w Bytomiu, Maniura, nawiązując do tego listu, wyraził się iż „pośrednio dostał odpowiedź”.

UDZIAŁ NIEMIECKIEJ POLICJI

W listopadzie 1935 odbyło się drugie posiedzenie t. zw. Spitzleiterer na którym utworzona została centrala N. S. D. A. B. pozostająca w bezpośrednim kontakcie z główną centralą w Bytomiu. Kierownikami tej centrali, jak stwierdza Pilorz, mają być dwaj urzędnicy policji kryminalnej niemieckiej.

W oparciu o treść przytoczonych w akcie oskarżenia dowodów — z całą stanowczością stwierdzić należy, że rzędowe czynniki niemieckie poinformowano o fakcie istnienia organizacji N. S. D. A. B. na terenie polskiego Górnego Śląska, o jej działalności i celach. Ponieważ

a) do kanclerza Hitlera przywódcy organizacji Maniura i Zajac pisali specjalny memoriał w sprawie N. S. D. A. B.

b) Pilorz z towarzyszymi napisał w tej sprawie pismo do reżymu w Oulu.

c) Pilorz i inni informowali o organizacji N. S. D. A. B. konsulata generalnego niemieckiej w Katowicach,

d) urzędnicy niemieckiej policji kryminalnej, jak Baron, oraz policji politycznej, jak Borzucki i Kozub, utrzymywali częsty kontakt z przywódcami i poszczególnymi członkami organizacji N. S. D. A. B. i przyjmowali delegacje tej organizacji, obywateli polskich, chcących wyjechać za pośrednictwem tych urzędników — arobate władze niemieckie dla ich działalności w organizacji na terenie polskim.

Kronika telegraficzna

Nowy Jork. W Dallas (St. Texas) skonstruowano nowy samolot do lotu stratosferycznego ponad Atlantykę. Samolot ten pilotowany przez Pangborna i Mouty-Masona wystartuje dnia 12. bm. z Nowego Jorku, usiłując przelecieć nad Atlantykę na wysokości 15 000 metrów. Piloci zamierzają wstąpić do Londynu, Paryża, Madryt, Amsterdama, a być może i Berlin i Moskwy.

Sztokholm. Szwedzka Agencja Telegraficzna donosi, że król wyruszył na pokładzie krążownika-atomiskowca „Gotland”, celem złożenia wizyty nieoficjalnej w Finlandji, oddając w ten sposób przedstawicielom republiki fińskiej wszystkie sympatie, złożoną przeczec w Szwecji w ciągu ostatniego lata.

Paryż. Donoszą z Managua (Nicaragua), że prezydent republiki gen. Sacasa podał się do dymisji. Nowego prezydenta mianować ma przywódca powstańców gen. Somoza.

Paryż. Z Lille donoszą, że strajkujący robotnicy obsadzili wczoraj wieżowiec fabryki, w których spędzili noc. Na podwórcach fabrycznych zorganizowano wie. Delegacje wreczyły dyrekcjom postulaty strajkujących. Strajk okupacyjny dotychczas odbywa się w spokoju.

Neapol. Przybył do Neapolu masła. Badoglio, powitany przez księcia Piemonta, przedstawicieli władz i partii faszyistowskiej, oraz obrzymie tłumy, które urządziły na jego cześć manifestację, pełną niedającego się opisać entuzjazmu.

Madryt. W mieście Mola (prowincja Murcia) proklamowały strajk powojskowy. Strajkiem kieruje anarchista-czarno-syndykalistyczny związek zawodowy „Pokołówki” domagający się podwyżki plac oraz 2 dni wolnych w tygodniu.

Marynarka góra

Wśród licznych wygranych, jakie padły w czwartą klasę ubiegłej, trzydziestej piątej Loterii Państwowej, zauważnym dostał uczestników jednej ówki lotu Nr. 19462, na który padał pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Na fotografii, która podamy poniżej, widzimy p. bosmanmistrza Karola Starzyńskiego i matę Wincentego Podsiada, dzieła i wiele podoloczków marynarki, członków zarządu czwartego w lotu, ponownie, że zagranicę rozpnie rozciągają się już 18 b. m.

Loterii, każdy z nich już grać będzie co najmniej na całą ówki. Pożyczyli też 220 zł. zapoznać się w lotu, ponownie, że zagranicę rozpnie rozciągają się już 18 b. m.

Lwów, dnia 3. czerwca 1936 r.

Prawica i lewica

Prawica i lewica, nastąpił zwrot na prawo, świat idzie na lewo... Co znaczy pierwsze a co drugie, kiedy się idzie na prawo, a kiedy na lewo? Jak we wielu innych dziedzinach nastąpiło pod tym względem gruntowne przestawienie rzeczowych stosunków, a zatem nazwy i stady zmieniły sens, albo go straciły i stały się pustym dźwiękiem.

Prawica i lewica to pojęcia odpowiadające ściśle stosunkom, które panowały w przedwojennych parlamentach, a oparte były głównie na krzyżach społecznych oraz na stosunku liberalnego przedstawicielstwa ludności do konstytucyjnego monarchy. Prawica była konserwatywna, umiarkowana i posiadająca, lewica postepowa, radykalna i pracująca. Lewica podzielała wpływy, jako że źródła głównego, z różnic społecznych, przyczem prawica reprezentowała warstwę posiadającą i syte, dawniej zasłużone i powoli schodzące z pola, a lewica dopyły warstw młodych i świeżych, narastających od dołu i pniejących się ku górze. W tym układzie sił prawica zarazem stawała się zwykle ostoją wartości historycznych i tradycyjnych oraz zasobów doświadczenia, czemu lewica przeciwstawiała postęp i nowinki. Równocześnie całość interesu zbiorowego, idea Narodu i Państwa nadrzędna a wszystko ogarniająca, miała swego piastuna w instytucji monarchicznej, opartej o starą, głęboką zakorzenioną tradycję i rozporządzającą trochę zardzewiałą, ale funkcjonującą nieźle maszyną administracyjną.

Powojenny układ sił i państwo powojenne odznaczał całkiem odmiennym obrazem wewnętrzną, lewica podzielała biegnąc po innych punktach, a stare pojęcia prawicy i lewicy niewiele mówią, gdy chodzi o nowoczesne państwo.

Dość większość państw nie posiada tradycję przekazanej i w mechanizm zakreślonej instytucji, dbały o całość i interes całości reprezentującej. Dzisiejsze państwo posiada w swoim lecie kierunki dwa i każde z typów: takie, które wychodzą ze stanowiska dobra całości, a więc dobia Narodu i Państwa, jako kryterium naczelnego i powtórze takie, których punktem wyjścia jest interes partycularny, klasowy albo partyjny. Wśród Narodów, pozbawionych silnej tradycji kalkulacji oraz instytucji spajających, świadomości decydującej obozów politycznych typu pierwszego jest rzeczą znaczenia kapitalnego dla ich przyszłości państwowej.

Kierunek uznający dobro całości, czyli narodowo-państwowe za kryterium naczelne niewiele ma w gruncie rzeczy wspólnego z przedwojenną prawicą. Co więcej! gdyby posiadał charakter takiej przedwojennej, a więc konserwatywnej i klasowej, broniłaby się przed napływem warstw świeżych i przeciwstawiając się im ich pochodowi, formacji — nie mógłby spełnić swego zadania, byłby zgóry skazany na niepewność, poprostu nie byłby sobą. Oboz narodowo-państwowy, reprezentujący dobro całości, musi stać w służbie celu naczelnego inter-

Komunistyczna pięść nad Polską

Krwawe wypadki marcowe i kwietniowe w Krakowie, w Częstochowie i we Lwowie mamy już dawno poza sobą. Robotnicy powróbili do pracy, właściciel produkcji porusza się lekko w górę, uspokoiły się nieco nastroje ulicy — zdawaloby się przeto, że czerwone niebezpieczeństwo, które wyraźnie wisiało nad Polską, jako najbliższym terenem wypadkowym Moskwy, zostało odsunięte. Tak jednak nie jest.

Dobrze się więc stało, że szereg puściwców polskich, elektryzowanych ostatnim posiewem czerwonej pięści komunistycznej w naszym kraju, poświęcił temu zagadnieniu szereg podstawowych uwag. Wspomnieli tu należy o artykułach Otmara, zamieszczonych niedawno w „Gazecie Polskiej” i o nader ciekawym artykule Włodzisława Rudzkiego, zamieszczonym w ostatniej „Tęczy” (czerwiec 1936) pt.: „Technika zażurzeń komunistycznych”.

Nikt z nas, kto śledził ostatnie krwawe wypadki we Lwowie, nie ma już chyba wątpliwości, że kierowali nimi komuniści. Wątpliwości te, o ile jeszcze istniały, usunął zjazd lewicy literackiej we Lwowie, nad którym na oczach sporej liczby uczestników, podniosła się w polskim teatrze lwowskim zacięta pięść, jako symbol fizyczny i duchowy tego zjazdu. Salę obrad przesyłał niedwuznaczny okrzyk: „Niech żyje Lwów, stolica Ukrainy”, któremu zasładowali tony „międzynarodówki”.

Dość organizacja EPS zdecydowana jest przyjąć do wiadomości, że zarżnięto w krwawych dniach kwietniowych i na „czędzie literackim” użyta została, w sposób nader sprytny, jako

pomoc, po którym przeszły, może wbrew woli socjalistów, jacejki komunistyczne.

Dość inteligencja polska, analizując swę przykre nastawienie do ostatnich wypadków i zjawisk, skłonna jest uznać, że słaba jej odporność psychiczna, a jeszcze słabszy kręgosłup podporządkowały się w okresie krytycznym, z pobudek snobistycznych psychozie komunistycznej.

Dość arwjska inteligencja polska, grupuje zjawiska dni ostatnich i stwierdza, że bezwiednie często wpada w sidła „laczni” komunistycznych z wszelkimi „Ligami Obrony Praw Człowieka” i różnego rodzaju folwarkami masonerii, współpracującymi ściśle z komunizmem. Laczni te żywe i martwe cychają również na wielu rogach ul. Lwowa. Z każdego niemal żydowskiego kramu dziennikarskiego, zwłaszcza przy ul. Legionów i Gródeckiej, wysuwa swe macki takie wydawnictwa jak: „Wiadomości Robotnicze”, „Leśwar”, „Przekąty tygodnia”, „Poprostu”, „Oblizcie Dnia”, „Nowy Ustrój”, „Front Młodych”, „Głos Społeczny”, „Nowe państwo pracy” i t.d. Nie wliczamy żargonówek — te są o wiele liczniejsze. Nie nasza jest rzeczą czuć nad trzęsioną trawicą, naszym jednak obowiązkiem jest zwrócenie na nią uwagę.

Wszystkie te zjawiska razem montuje w komunizm we „wspólny front”. Że tak jest, niech świadczy ostatnie instrukcje Kominternu, opracowane osobiście przez Stalina. W instrukcjach tych między innymi czytamy:

„Wspólne fronty, winne być tworzone w każdej dziedzinie życia zbiorowego, nie wyłączały nawet stwarzających o charakterze religijnym, które także należy jednoznacznie pod wspólnym demokratycznym sztandarem. Instrukcje te powinińmy sobie dokładnie zapamiętać i przy każdej sposobności i na każdym kroku czynić czy nie poddawając się ku nam „wspólny front”, nawet tam, gdzie dźwiga on na sobie pięćdziesiąt gniazda.”

W taktyce swej uderzają komuniści również te fronty gospodarcze przeciwniki. Niedawno „Codzienna Gazeta Handlowa” (nr. 126) analizując ostatnie sprawozdanie Banku Gospodarstwa Krajowego i notując mimo „pożyczonego kształtowania się bilansu handlowego i korzystnych wyników gospodarki budżetowej państwa”, pewne niepokojące objawy gospodarcze, stwierdza w artykule pt. „Kulisy”, że grają one na giełdzie, grają powodził plotek na nastrojach mas, grają na totalitarze politycznym i t. d.

To ścianie anarchii gospodarczej i kulturalnej odbywa się, świadomie czy nieświadomie, najprzeżytniej w myśli, nakazów wspomnianych powyżej instrukcji Kominternu.

Akcja komunistyczna na terenie Europy podzielona jest na 6 ośrodków, z centralami, jak informuje B. Rudzki: w Kopenhadze, w Amsterdamie, w Strassburgu, w Madrycie, w Pradze (centrala środkowoeuropejska) i w Sofii. Placówki wypadają na Polskę jest Pasa (nad Romorzem i Gdańskiem opiekę roztacza Kopenhaga).

Praga, jako swą bazę operacyjną wybrała Kraków. Tu według Rudzkiego znajduje się „centrala wujającego komunizmu w Polsce”. Kraków więc, siedziba tajnych naczelnych władz żydowskich, Kraków, to wielkie skupisko żydowstwa, mający silny kontakt z praską żydowską lożą „Bnei Brith” (na czele żyd. Louis Alt) z praską „Ligą Obrony Praw Człowieka” (na czele żyd. Brill), na być obok Mińska, Moskwy i Kijowa bazy wypadkowa komunizmu na Polskę.

Czy Kraków istotnie? Faktem jednak jest, że rok rocznie przybywa do Krakowa 1100 Żydów, z których przeszło 80 procent stanowią przybysze z Austrii, Pragi, Tomian, Poznania, Karlsbad, Marienbad” i t.d. Ich ich przybywa rok rocznie do Lwowa, trudno jest ustalić, faktem jest, że i u nas ta imigracja od granicy czeskosłowackiej istnieje.

Faktem również jest, że Lwów byłby na został jako centralna placówka do świadczenia, na co wskazuje wypadki dni kwietniowych.

Wypadki te mamy już poza sobą. Nie przekreśliły one jednak instrukcji Stalina, które obowiązują nadal, nie zdemontowały one centrali praskiej, która aż przycichła, pracuje bezwzględnie intensywnie.

I Lwów nie wypadł z planu centralnych doświadczeń czerwonej pięści, na co wskazuje pomruki o pracy komunistycznej wśród metalowców, krawców, piekarzy, naturalnie żydowskich. A od tych się stale, planowo zaczyna. Wnie zdziwienie, zainość, więc uaktywnijmy odporność psychiczną, by wyzwać te plany, która starała się zaciążyć na życiu miasta Orłat. J. K.

Zł. 100.000
na nr. 112077

Zł. 10.000
na nr. 186117

<p>Zł. 2.500 na Nr. 79987 Zł. 2.500 na Nr. 81702 Zł. 2.500 na Nr. 112063 Zł. 2.533 na Nr. 178524</p>	<p>Zł. 2.500 na Nr. 186074 Zł. 2.000 na Nr. 96506 Zł. 2.000 na Nr. 128543 Zł. 2.000 na Nr. 186170</p>
--	---

8 wygranych po 1.000 Zł. na Nr. nr.:

56434	128566
82547	139615
88533	175664
79994	186127

oraz wielka ilość wygranych poniżej 1.000 Zł. padła w 35-letniej Loterii na losy zakupione w stycznej ze szczęścia kolekturze

„RUNO” Rawicz i S-ka

LWÓW, PLAC MARJACKI 4.

Spieszcie zakupić nasze szczęśliwe losy klasy I-ej, bo los z „Runa” — to zapowiedź bogactwa i dobrobytu!

resy wszystkich warstw i grup społecznych, musi umieć ujmować i wprzęgać zdrową ewolucję społeczną w historyczne zadania całości narodowo-państwowej, musi się opierać na wszystkich warstwach i bogacić temu pierwszostki społeczne, w których znajduje najwięcej energii i siły, najwięcej zespolenia z dobrem całości, zdolności do ofiar i zadatków na przyszłość.

Stronniactwa materializmu klasowego cętnieby widzieli interes historyczny, narodowej całości reprezentowany tylko przez jakichś szwilkowców, nasyczoną a zdegenerowaną, konserwatywną prawicę, z Okopów św. Trójcy, z jakimi zblazowanymi

hamletycznym, hrabią Henrykiem na czele.

Szczęśliwe sprawy stoją dzisiaj inaczej.

Gdyby o obozu historycznej wspólnoty narodowo-państwowej miała przylgnąć nazwa prawicy, to ostatecznie niema zmartwienia, gdy się ustali jej nowoczesny sens. Gdy nowoczesna prawica czerpać będzie soki żywotne ze wszystkich warstw i chłonoć wszystkie świeże i twórcze pierwiastki społeczne, nazwa może się nawet okazać niegorszą. Wszak prawica czyli ręką prawa robi więcej i bije mocniej od lewej.

ZDZISŁAW STAHL

DZIENNIK POLSKI

jest

jedynym porannym organem całej polskiej opinii Lwowa

Wsch. Małopolski

Nominacje

Warszawa, 2. 6. (Tel. wł. — mg.) Jek się dowiadując minister Skarbu Kwiatkowski podpisał nominacje sta nowisko wiceprezesa centralnej komisji oszczędnościowooszczędnościowej dla samorządów terytorjalnych pp. Kubali Wawrzyńca oraz Strzeleckiego Jana, b. dyrektora departamentu samorządowego w Min. Spraw Wewn.

Warszawa, 2. 6. (PAT) W związku z zaprzęgnięciem do pracy dyrektora Biura personalnego Ministerstwa Sprawiedliwości prok. Sądu Najwyższego Władawa Dłubnego, p. Minister Sprawiedliwości powierzył tymczasowe pełnienie obowiązków dyrektora Biura personalnego p. Adamowi Kwiatkowskiemu, dyrektorem Departamentu administracyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości, niezależnie od dotychczasowych czynności.

Komisja śledcza potępiła b. min. Thomasa

London, 2. 6. (Tel. wł. O.) Ag. Reuters donosi: Zrodła międzynarodowe informacja, że komisja śledcza stwierdza, iż J. H. Thomas, były minister kolonii, udzielił informacji o projekcie budżetu Batesowi i że Bates użył te wiadomości dla osiągnięcia zysku osobistego. Również Alfred Butt skorzystał z wiadomości od J. T. Thomasa o budżecie dla zysku osobistego. Sprawozdanie komisji zwalnia od wszelkich zarzutów urzędników podwładnych i wszystkich członków gabinetu, z wyjątkiem Thomasa. Komisja jest także w stanie orzeczenia, że w interesie publicznym i sprawiedliwości jest podanie do wiadomości tych informacji.

Orzeczenie trybunału jest drugą decyzją dla Thomasa i stawia rząd brytyjski w bardzo przykrej sytuacji. Obecnie bowiem w razie przyjęcia orzeczenia trybunału za podstawę do decyzji parlamentu, który musi Thomasa potępić, rządowi wypadnie wytoczyć przeciw ministrowi kolonii publiczne oskarżenie o zdradę tajemnicy urzędowej. Konsekwencje orzeczenia, które sprawiło w Londynie poróżnienie wrażeń, są poprostu nie do przewidzenia.

Straszny czyn obłąkani

Kielce, 2. 6. (PAT) We wsi Pruszyńska pow. opoczyńskiego wydarzył się straszny wypadek. 24-letnia Zofia Stolarska, w przystępie ataku szalu, zabiła nożem kuchennym wnie 5c10 miesięcznego dziecko, a następnie tym samym nożem poróżniła gardła dwojgu starszym swoim dzieciom. Po dokonaniu strasznego czynu Stolarska zraniła się ciężko w gardło i została w Szpitalarskiej i dwoje jej kochańskich dzieci, przewieziono do szpitala w Opocznie.

ZAMORNE KARTY

Ś. p. inż. Kazimierz Pirgo

Dnia 1 czerwca b. r. zmarł w Krośnie ś. p. inż. Kazimierz Pirgo, ś. p. inż. Pirgo, urodzony w Stanisławowie w roku 1879, po odbyciu służby politycznych w Łwowie, pracował w Krośnie jako kierownik i zastępcę kierownika.

W czasie swych dłużej trwających zawodowych w Krośnie, ś. p. inż. Pirgo, odegrał wielką rolę w życiu społecznym Krośnie i powiatu.

Brak żywy udział w pracach Instytutu, inż. L. O. P. P. Starego, Sokół i wiele innych. Znaczył udział był również ś. p. inż. Pirgo w życiu krosnińskiego samorządu, jako członek rady miejskiej i wydziału powiatowego.

Specjalnie zasługi posiadał ś. p. inż. Pirgo dla łoniewia. Był kolono prezesem Koła Miejskiego L. O. P. P. prezesem i wiceprezesem Obwodu Powiatowego L. O. P. P. i prezesem Krosnińskiego Koła Szachowego. Dzięki jego inicjatywie i w dużej części jego zabiegom, powstało w Krośnie lotnisko, wybudowano dwa szachowce a Obwód Krosniński L. O. P. P. nabrał do natężenia.

Ś. p. inż. Pirgo był odznaczony złotą honorową odznaką L. O. P. P. W zamiaty trybie społeczeństwo krosnińskie, a z niem caw. sżere instytucji gorliwego działacza społecznego.

Pogrzeb ś. p. inż. Pirgo odbędzie się we wtorek, 2. 6. (PAT) Nad obszarem województwa kieleckiego przesłał wczoraj gwałtowna burza piorunami, a miejscami z gradem. We wsi Mieniszewo, po kozinięckim skutkiem uderzenia pioruna, spłonęła doszczętnie jedna z zagród.

W dniu dzisiejszym na terenie woj. kieleckiego nastąpił gwałtowny spadek temperatury przy bardzo silnych wiatrach porwistyjących.

Młodzież szkolna złożyła życzenia P. Prezydentowi Mościckiemu

Warszawa, 2. 6. (PAT) Wczoraj o godz. 16.30 młodzież szkół powszechnych, zawodowych i średnich złożyła hold na dziedzińcu zamkowym Panu Prezydentowi Rzplitej. Delegacja szkół ze sztandarami ustawiły się w czworobok. Z władz szkolnych był obecny Minister W. R. i O. P. prof. dr. W. Świątłowski, naczelnicy Wydziałów Warszawskiego Kuratorium Okręgu Szkolnego, wizytatorzy i inspektorzy szkolni oraz nauczycielstwo.

Gdy Pan Prezydent R. P. ukazał się na dziedzińcu orkiestry szkolne odegrały Hymn narodowy, sztandary pochylily się i młodzież oraz obecni odezwały głowy. Pan Prezydent w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego oraz min. Świątłowskiego przeszedł przed frontem ustawionych delegacji szkolnych.

Następnie uczeń 1-go miejskiego gimnazjum wygłosił do Pana Prezydenta krótkie przemówienie, składając Dostojnemu Jubilatowi hold w imieniu młodzieży szkolnej. Uczennicy wręczyła Panu Prezydentowi wiązankę biało-czerwonych róż.

Skołe chóry szkolne odpiewały o kolicznoscia pieśń „W rocznicę” i

„Pieśń o Prezydencie”. Zespół młodzieży szkół powszechnych w barwnych strojach ludowych wykonał inscenizację pieśni „Gaik”.

Pana Prezydenta, wracającego na Zamke, młodzież zęgnala gorącymi okrzykami „miech żyć”, o krzyku odegrała „Pierwsza Brygada”.

Warszawa, 2. 6. (Tel. wł. — mg.) Zarząd Związku Dziennikarzy R. P. przesłał pod adresem Pana Prezydenta R. P. depeszę w imieniu zrzeszonego w syndykacie dziennikarstwa Polski z wyrazami holdu i życzeniami z okazji 10tej rocznicy objęcia wysokiego urzędu.

TELEGRAM OJCA ŚW.

Warszawa, 2. 6. (PAT) W odpowiedzi na telegram, który Pan Prezydent Rzplitej przesłał do Papieża z okazji 80-tej rocznicy Jego urodzin, Ojciec św. wystosował do Pana Prezydenta Rzplitej następującą depeszę:

„Zyczenia Waszej Ekscllencji i drogiej Polsce przypominają nam zrzadzenia Opatrności, dotyczące naszej osoby. Jednocześnie przypominają one nam synowskie przywiązanie narodu

katolickiego, dla którego błagamy w tym dniu o nowe zesłanie łask bożych i któremu zasłamy z całego serca, jak również Jego Dostojnemu Prezydentowi, nasze opolskie błogosławieństwo, będące zadatkami szczerzeńskich łask niebios z okazji 10-ty rocznicy Jego nowalstwa na stanowisku Pierwszego Obywatela tego szlachetnego kraju.

(—) Rius XI.”

WE LWOWIE

Wczoraj wieczorem miasto zostało udekorowane flagami o barwach państwowych, zaś ulicami przecięganł capstrzyki orkiestr wojskowych, Gmach państwowy był iluminowany. Szereg sklepów udekorował odpowiednio wystawy.

Wczorajem przed ponikiem Mieczysław odbyła się manifestacja Związku kombatanckich, zrzeszonych w Federacji P. Z. O. O. Na plac przy ulicy 18 Związków kombatanckich. Przemówienie wygłosił prezes Federacji Gólurowski, wznosząc przy końcu okrzyku na cześć P. Prezydenta Rzeczypospolitej. Na zakończenie orkiestry odegrały Hymn narodowy, potem utomowała się pochód, który przeszył przed gmach Województwa. Delegacja kombatanów z prezesem Gólurowskim na czele złożyła na ręce wojewody lwowskiego zyczenia dla P. Prezydenta Rzplitej

Urzednicy powinni być punktualni...

Warszawa, 2. 6. (PAT) W dniu 2. czerwca r. p. premier Sławoi-Składkowski przebadził o godz. 8-jej rano wizytację urzędów w Łęczycy w celu sprawdzenia punktualnego rozporządzania urzędowania.

Ponięwał okazało się, że w szeregu urzędów brakowało 11 urzędników, p. premier Składkowski po powrocie do Warszawy zarządził wysłanie do Łęczycy komisji międzyministerjalnej

w celu ustalenia stopnia winy opieszłych i postawienia odpowiednich wniosków.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie wymiaru kar

Warszawa, 2. 6. (Tel. wł. — mg.) Ministerstwo Spraw Wewn. wydało o

okólnik, dotyczący wymiaru grzywnien i kar administracyjnych.

Przypominając dotychczas wydane za rządzenia w tej sprawie, okólnik z nas ciskiem podkreśla, że wymiar kar powinien być dostosowany do obecnego ogólnego położenia gospodarczego i indywidualnych warunków materialnych Zaczętego. Z reszultatem, gdzie nie zachodzi zła wola, należy stosować najniższy wymiar kary. W związku z tem okólnik zaleca pp. wojewodom, komiszarom rządu na m. st. Warszawie i starostom, obniżyć dotychczas przyjęte wymiary kar.

Wesoła manifestacja sufragystek na posiedzeniu senatu francuskiego

Paryż, 2. 6. (Tel. wł. K.) Przed rozpoczęciem posiedzenia senatu dość silna grupa sufragystek z panią Louise Weiss na czele, urządziła manifestację na wprost głównego wejścia do senatu. Służba bezpieczeństwa nie potrzebowała interweniować, bowiem manifestacja odbywała się w całkowitem spokoju. Manifestantki wywiesiły transparenty z napisami, domagającymi się przyznania prawa wyborczego kobietom.

Posiedzenie senatu otwarto o godz. 15-tej pod przewodnictwem leanezy.

Na ławach rządowych — zaawozano premiera Saraut, ministrów Paul Boncoura i Chautemps. Po otwarciu posiedzenia kilka sufragystek rozrzuciło z galerji dla publiczności ulotki, wyzywające do udzielenia prawa wyborczego kobietom, poczem dobrowolnie opuściły galerje. Manifestantki zostały zaprowadzone do kwestury, lecz następnie wypuszczone na wolność.

W senacie poza ulotkami rozrzucano bukiełki fiokłków, do których były przyłączone napisy, wyzywające do udzielenia kobietom prawa głosu. Po-

zatem zrzucono z galerji kilka par skarpetek z napisem: „Nawet jeśli dacie nam prawo głosu — skarpetki nasze będą zacerowane”. Manifestacja kobieca wywołała w senacie powszechną wesolotę.

Dlaczego jest tak zimno?

Warszawa, 2. 6. (Tel. wł. — mg.) Wtargniecie nad obszar Polski chłodnych mas powietrza polarno-morskiego, spowodowało znaczne ochłodzenie na całym niemal obszarze Polski, ścieranie się zaś tych mas z ciepłym powietrzem kontynentalnego pochodzenia z nad Rosji, było przyczyną silnych burz z obfitym deszczami.

Temperatura o godz. 14-ty wynosiła: 8 stopni w Warszawie i Krakowie, 9 w Odynie, Lublinie i Katowicach, 10 w Zakopanem, Lwowie i Erzemyslu, 13 w Poznaniu i Łucku, 14 w Cieszynie, 16 w Zaleszczykach, 18 w Płsku i 21 w Wilnie.

Zakopane, 2. 6. (Tel. wł. Tr.) W noc z poniedziałku na wtorek, po bardzo znacznym ochłodzeniu się, zaczęły się górz spaść gęste śnieg. W samem Zakopanem, padający przez noc i przed południe deszcz, w godzinach południowych przybrał postać dużych płatów śnieżnych, które okryły już nietylko szczyty Tatr, ale nawet i dolne partie gór oraz Regle i Gubałkówę. W samem Zakopanem śnieg nie utrzymał się. Natomiast od wysokości ok. 1000 metr. nad poziomem morza, utrzymuje się on dotychczas. Z Kasprowego miedza, że opad śnieżny wyniósł 45 cm., a temperatura spadła do —5 st. C. Cwały lałuch Tatr wraz z regami przybrał wygląd prawdziwie zimowy. O ile nie nastąpi znaczne ocieplenie, a powłoka śnieżna będzie się utrzymywać nadal, bawocie będą zmuszeni spędzić z hal owie i było w dolne partie lasów.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Poznań, ul. Działynskich 1. 8.
P. K. O. 201-453

Prenumerata: roczna 8— zł., półroczna 4— zł., egz. pojed. 0*80 zł.

AWANGARDA

PAŃSTWA POLSKIEGO

MIESIĘCZNIK

Od papierowych domów — do drapaczy nieba

(Korespondencja własna „Dziennika Polskiego”)

Tokio, 20 maja 1936.

Tokio, miasto, którego ludność wzrosła o 500 osób dziennie, wykazuje również rekordowy przyrost budynków mieszkalnych, codziennie powstaje tu jeden nowy dom mieszkalny. Te, jak grzyby po deszczu wyrósł, budynki nowoczesne zaczynają gruntownie zmieniać wygląd zewnętrzny stolarzy, która traci coraz bardziej swój charakter japoński.

A jednak, ciekkie, wielopiętrowe, wybudowane ze stali i cementu budynki tokijskie, zwane tutaj „apah-to”, nie są tylko wierzmi kopiami swych prototypów na zachodzie. We wnętrzu każdego mieszkania odnajdziemy odbicie dzwinnego melanzu modernizmu i odwiecznych tradycji, jaki charakteryzuje tak dobnie życie Japonii współczesnej. Na linijcech posadzkach mieszkańca w wielkim amerykańskim „building-u” rozłożone są drobne plecione maty, pokoje przedzielają drzwi z cienkiego papieru, słynne japońskie „shoji”, a zamiast centralnego ogrzewania używane są nadal piece z węglem drzewnym „hibachi”, nieprzeznaczone w wilgotnym klimacie, bo dające bardzo mało ciepła. Pomimo, iż kapiel dla Japończyka nie jest luksem, lecz codzienną koniecznością, łazienki są zazwyczaj wspólne, a w domach, których lokatorzy wracają późno, otwarte są całą noc. Ponadto istnieje jeszcze jedna cecła wspólna: w każdym mieszkaniu japońskim znajdują się rośliny, często rzadkie i trudne do hodowania, a z najwyższych pięter mieskiej kamienicy wychylają się na gwarne ulice śródmieścia malenkie, karzłowate jabłonie i wiśnie.

Ten fenomen koegzystencji elementów miejscowych i obcych, zapożyczony najprzód od Chin i potem z dalekiego zachodu, obserwować można we wszystkich dziedzinach życia. Przedwsiśmiem w życiu codziennym: do dawnego menu, opartego na ryżu, grochu i marynowanych jarzynach, wkroczyła kawa i sucharki, europejskie ubrania zamienia zaś każdy mężczyzna po porannej pracy na barwne kimono i sandały. Ale fenomen ten sięga i głębiej. Japonia, spójniona w przemianie form społecznych, politycznych i ekonomicznych, w ciągu ostatnich 50-ciu lat usiłowała gwałtownie dogonić cywilizację europejską. W dziedzinie užitkowej wręcz nie doświadczyła wreszcie, nie wpłynęło to jednak na zmianę mentalności japońskiej. Mimo, iż zastosowali oni w życiu praktycznym wszystko, co cudzoziemcy wynalazł w technice życia współczesnego, mimo, iż

głęboko zmienili swę obyczaję — odrębność ta pozostała tak samo wyznaczona.

Japończyk chociaż drogą obcych cywilizacji, ale nie asymilują jej elementów duchowych. W ten sposób powstają antagonizmy w życiu japońskim. Antagonizm ten znajduje swój wyraz w rozłamie politycznym kraju, w powstaniu dwóch obozów — tych, którzy pozostali — przez rodzaj wiar mistycznej przywiązani do heroicznej

przyszłości, i tych, którzy pragną, aby podważyć obecny ustrój hierarchiczny. Pierwsi powstają przeciwko nowatorom. Związani oni wnet do parlamentarysty i demokracji, są militarystami ksenofobami. Ale intelektualni, robotnicy przeciwstawiają swój dągnięciu. Gabinet Hiroyi ławiruje pomiędzy dwoma klanami i stara się zapobiec dramatycznym starcom, których widownia była Japonia na początku bieżącego roku. M. C.

Księżówka w Worochole

Oddział lwowski Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Kapłanów obrz. 1a, we Lwowie utrzymuje od 35 lat domy wypoczynkowe dla księży polskich w Worochole nad Prutem (woj. stanisławowski). Położona we wschodnich Karpatkach, w malowniczej dolinie Prutu na wysokości 750 m., nad poziomem morza, Worochoła należy do najładniej uroczych zakątków Huculszczyzny. Według zdania lekarzy jest ona trzecią miejscowością w Europie pod względem natężenia nasłonecznienia; zasniona od wiatrów posiada Worochoła idealne warunki dla wypoczynku. Kąpiele słoneczne, kąpiele rzeczne w Prucie, wspaniałe widoki wzdłuż Prutu, piękniejsze pasma: Czarnohory (2058 m.), Gorganów, oraz Alp Rodniańskich (2300 m.) i ruskie wycieczki do Czechosławacji i Czerni, możliwość zwiedzania w jed-

nym dniu całego Pokucia trasą automobilową przez Zabie, Kosów, Kutu, Kolomyje, Delatyn, Jaremcze, Mikuliczy, Tatarów, doskonałe połączenia kolejowe i autobusowe, oto co uczyniło Worochole tak popularną w całej Polsce. Na miejscu jest poczta, telegraf, telefon, kilku lekarzy i apteka.

Księżówka w Worochole posiada w dwu domach 30 pokoi wyłącznie dla księży (osób świeckich, tudzież pierwszych chorych nie przyjmuje się nawet na najkrótszy pobyt). Elektryczne oświetlenie. Gospodarstwo prowadzi S. Marjanki. Zaliczenia należy nadsyłać do 15 czerwca pod adresem: Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Kapłanów, Lwów, ul. Mączyńskiego 14, 49, później: Zarząd Księżówki w Worochole. Cena dziennego utrzymania 5 zł. Domy otwarte od 15 czerwca do 19 września.

PLASZCZE ANGLIEJSKI BUBBERRYS, NICHOLSON
KAPELUSZE HABIGA, BUCKI POLONIA
WYTWORNE NOWOSCI MODY DAMSKIEJ
A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PLAC MARJACKI 11

Dzień kulturalny

WIEGOR RECYTACYJNY ARTYSTKI K. POLKIEJ W PRAGU. Staraniem Związku Kobiet Słowiańskich, Tow. czeskosłowacko-polskiego i t. p., odbył się w Pradze, pod pretekstem, min. oświaty „Wieczór artystyczny” polskiej artystki dramatycznej Krystyny Ankwic z Szykowskiej, córki profesora Uniwersytetu Karola w Pradze, dr. Mariana Szykowskiego. Artystka recytowała fragmenty utworów literatury polskiej; Zebrana publiczność nagrodziła artystkę gorącymi oklaskami.

Z PRACZKI G. CZUCHOWSKIEGO. — Znakiem artyst. namal. profesor Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych Sichelki, pracuje obecnie nad nowym dziełem, przedstawiającym fragment bitwy pod Grunwaldem. Obraz będzie miał 5 metr. długości.

Z POSTĘPOMU MEDYCYN. Z Leningradu donoszą: Dyrektor pierwszej kliniki Instytutu Medycznego prof. Skrobakowski, wynalazł nowy środek, usuwający łuski porostowe, który nazwał preparatem „Z”. Zastosowanie tego środka w 150 wypadkach, dało dodatnie rezultaty. Preparat ten jest zupełnie nieszkodliwy dla skóry jak dla nowotworów.

NOWA AKTRAJKA BERLINSKIEGO ZOO. Ze zwierzchnią Stellinga w Hamburgu, sprowadzono do berlińskiego ogrodu zoologicznego nowego okaz samca słonia morskowego. Wazy on 8 i pół centnara i nazywa się „urzędowo” „Fryda”. Bywalczy Zoo jednak nie nocożniamy, nazywają go „Rolandem”, ze względu na samca tego gatunku, zwanego „Rolandem II”, który przez kilka miesięcy sprowadzonym był do Berlina i wzbudził sensację swoją niezwykłą tużą — 40 centnarów. Obie zwierzki umieszczono obecnie w jednym basenie, z tekstem kompozytora P. Wierdzę, do eksperymentów w dziedzinie hodowli słoni morskich. — Cała ta sprawa jest w Berlinie przedmiotem popularnego rozgłoszenia, nie na ten temat bardzo szeroko, zamieszcza liczne kariatury.

POLSKI KONCERT RADJOWY W Lwowie. W niedzielę 26 bieżącego tygodnia, audycji muzyki polskiej, tutejsza radiostacja nadała koncert znanej śpiewaczki polskiej p. Zofii Malskiej, która wykonała w tym koncercie „Czarny rybnik” Fiederskiego i Niedwiadowskiego. Koncert ten spotkał się z żywym uznaniem szerokiej publiczności, wokalnym w lipcu t. b. — FRANCUSKA NAGRODA MUZYCZNA. Nagrodę muzyczną „Cressent” otrzymał Charles Koehlin za „Symfonie hymnów” z tekstem kompozytora A. Wierdzę, ten nadała się z pięciu następujących części: 1) Hymn do Słońca, 2) Hymn do Dnia, 3) Hymn do Nocy, 4) Hymn do Morsu, 5) Hymn do Ziemi. Nagroda „Cressent” wynosi 20.000 franków. Poza tem 5.000 franków przeznaczają się na kopie partatury oraz 15 tysiący franków do wydziału muzycznego, które utwor ten wykona.

W 50-tą ROCZNICĘ SYMBOLIZMU. — Kola kulturalne Warszawy przygotowały obchód 50-letniej rocznicy powstania symbolizmu jako kierunku literackiego i artystycznego. Obchód zainauguruje opera przedstawienie „Wiosna” w teatrze „Pierś” w Warszawie, a także koncert „Pierś” w Duka, oraz recytacja poematu Henri de Regnier.

STANNY W SZERZGACH L. O. P. P.

FELJETON RADJOWY

Co mówią anteny?

W Teatrze Wybraźni, reprezentowanym w ostatnim tygodniu wyłącznie przez Warszawę, przewinął się repertuar bardzo rozmaty: Aleksander Fredro, Maria Teluszkowska-Jastrzebska, Fryderyk Wiegand, Konrad, satyra i tragedia. Każde z tych słuchowisk miało swoją wartość, każde dla słuchaczy było zarówno pod względem treści, jak i od strony formalnej. Jasnorszewska jakby się tym razem pomieniła z Fredrą na miejsce. Tak zwany stary, literacki raczej, niż teatralny repertuar, odno do tytycznych na scenie i radiu. Ostatni, który całą miłą jedynakową Fredrowską przeznaczono na słuchowisko wieczorne, a na poranek przedstawiono fragment komedii współczesnej „Nagrodę literacką”.

Fredro doskonale wyszedł na antenach. Wprowadził ciekawą mowę „Nagrodę” rozstrzygnięciem, jak mocno, że powstał z tego rodzaju audycji muzycznej, z popisowymi arjami, ale dialog nie stracił nic z dowcipu, świeżości i naiwnego humoru. Zastanowilo tylko ukończył wykonawców. Speaker nie zapowiedział nazwisk ani przed słuchow-

wiskiem, ani po nim. Można przypuszczać, że słyszącym jakichś antenowych śpiewaków w doskonałych rolach tajemniczej pary małżeńskich, amatorów właśnie grwali te miłą jedynakową, która stanowi jakby prototyp późniejszych duetów scenicznych w rodzaju „Świtnia dnia i nocy”.

„Nagroda literacka”, w której Jasnorszewska ciekawie robiła psychikę t. zw. twórcy z powodzeniem, wielkiego twórcy, na dwie osoby: skromnego Klemensa i nahałego Alfa, stała na raczej ilustracją doskonałej realizacji Pomorskiego, niż teatrem dla siebie. Zagrano z tej sztuki jedną scenę: starcie prawdziwego twórcy, Klemensa z jego pasyoutem, Alfem, który uprzykrzył sobie rolę firmanta księżki Klemensa, zaczyna — nie odkryając oczywiście prawdy — pisać na własną rękę. Alf — grafoman ma zapewnienie nowotworne: można dzięki, pewność siebie i kreder, jaki dzięki opatrywanu dzieł Klemensa. swoim nazwiskiem zdobył u czytelników — otworu ma drogę do sławy i do złota. U kresu jego działalności stoi

nawet — państwowa nagroda literacka.

Od tych dwóch niepodobnych zupełnie w stylu komedii, odcina się ten ostry dramat napoleoński Wieganda, wprowadzony na anteny polskie przez Witolda Hulewicza. Tragedia prostacka, uwikłanego w starcia wielkich tego świata, zniszczenie biednego życia przed podmuch ambicji, władzy, wojennego zdobywania — oto temat dla radjowego teatru bardzo wdzięczny. Jest w nim coś z melodramatycznej czułości, jest dysproporcja uczuć i losów łatwo i nieomylnie wzruszająca. Wartownik u drzwi uwiecznionego w Fontainebleau Pałacu, Corleone, staje się igraszką w rękę „boga wojny”; je mu polecono przewazyć szale uporu cesarza. Obyłby Pałacu chciał opuścić więzienie. Corleone ma powstrzymać kroki Jego Świątobliwości, a w razie oporu — strzelać. Oczywiście czyn taki jest dla Koszykianki i katolika ponad siły. Chce dotrzymać wierności cesarzowi, a nie potrafi użyć siły wobec następcy Chrystusa. Ostatnia przed cesarzem uwaga Corleona staje się ostateczną jego wartą w życiu. Za nieposłuszeństwo wojskowe Corleone dostaje kulę w serce.

„Corleone” — to jedyna wzruszająca i sentymentalna audycja w tej serii słuchowisk. Poza tem same wesolosci.

nawet bajka o „Koniku polnym i mrowkach”, nadana z Poznania, została przez Szejkowskiego odarta z momentów narby wzruszających. Rozbudowano ją ujemnie w słuchowisko, w którym duża rolę ma piosenka. Ładny efekt uzyskano nasładowaniem brzęku osiego roju.

Lwowska „Wesola Fala” nadała reżyserowi audycji „Pol godzin naszego życia” powtórzoną z poprzedniego tygodnia „Eskadry Wiozom”. W wykonaniu Władysław Majewskiej, i piątki skąd „Pod latarnią” z udziałem Kazimierza Wajdy stanowiły najlepsze momenty tej rewii, ujętej jako przekrój przez wieczorną godzinę dnia.

Wreszcie dwa zapoznania: Dlaczego w „Wiosnie polskiej”, nadanej dla Polaków zagranicą, nie było żadnego jednego akcentu wady i szerokości? Współczesna wiosna polska przedstawiono tak jednokolorowo, tak „wzorowo” zarówno na wsł jak w mieście, że przypominała nie obraz życia polskiego, ale kicz, przeznaczony na afisz propagandowy.

Wreszcie temuż już od dłuższego czasu „Wesola Syrena” znikła z audycji, a nie znikła z drukowanego repertuaru? Drugą sobotę zamiast oczekiwaniej rewii — słyszemy płyty, i to bez żadnego wywieszenia ze strony speakera. I. G. L.

DZIEŃ GOSPODARCZY

Niefortunny pomysł fryzjerów

Na warszawskim Zjeździe Rzemieślniczym w sekcji fryzjerskiej uchwalono niezenie spoczynku niedzielnego w zakładach fryzjerskich. Oddziały prowincjonalne protestują przeciw tej uchwałie. W ostatnich dniach odbył się w Krakowie Zjazd Rzemieślniczy, na którym cech fryzjerów zaproponował przeciw tym pomysłom i sprawa została w ostatniej chwili zdjęta z porządku dziennego.

Statystyka Nowego Jorku

Według spisu ludności z dnia 31 grudnia 1935 r., dokonanego w Nowym Jorku, a podanego do wiadomości publiczności przez Biuro Censusa, miasto liczy 7,600,000 mieszkańców, z których jedna trzecia, a mianowicie 2,300,000 stanowią przybysze pierwszej generacji. Odnośnie danych wyznawczych, udało się ustalić tylko niestety w stosunku do połowy ogólnej ilości mieszkańców, a mianowicie, rejestrując 1,734,000 katolików, 1,765,000 Żydów i 141,000 protestantów. Odnośnie zawodów, spis podaje 106,000 szroferów, 42,000 krawców, 20,000 liftbody, 32,480 fryzjerów, 55,000 kelnerów, 300,000 pracowników biurowych, 21,000 muzykantów, 16,000 artystów i 9,000 pisarzy i publicystów.

Ciekawe są cyfry porównawcze. I gdy np. dzielnicę handlową Manhattan liczy w r. 1910 — 2,200,000 mieszkańców, obecnie liczy 1,634,000, spada również wskutek kryzysu ilość fabryk z 19,000 istniejących w r. 1899 do 18,900 obecnie podczas gdy w r. 1919 istniało aż 32,000 fabryk.

Podwyżka cen stali

W Londynie odbyło się zebranie przemysłowców hutniczych W. Brytanii. Wkrótce po jej zakończeniu w dn. 28 ub. m. podano do wiadomości, że należy się spodziewać podwyżki cen stali. Konieczność tej podwyżki przemysłowcy tłumaczą wzrastającymi cenami węgla, oraz podrożeniem innych składników kosztów produkcji. Podrożenie kosztów produkcji rozpoczęło się już w r. ub., jednakże przemysłowcy, w obawie przed posądzeniem, że korzystają z koniunktury zbrojeniowej, odwołali się do tego dopiero do chwili obecnej. Jednakże teraz widocznie się nieuniknioma generalna podwyżka cen z dniem 1 lipca.

Nie dopisują

Według danych Ludowego Komisariatu Finansów, w ZSSR, wpływy z podatków państwowych w I ligim kwartale (do dnia 21 ub. m.) wyniosły 492 proc. całego planu. W związku z tem „Ekonomicskaja Zribsz” w artykule p. t. „Poważna groźba” pisze, że rezultaty te wzbudzają poważne obawy, że do wyliczenia planu dochodów państwowych w I ligim kwartale. Pismo nawołuje do wzmocnienia działalności inspektorów podatkowych.

Z WYDAWNICTWA GOSPODARCZYCH „POLITYKA GOSPODARZA”. Wyszedł z druku — 24 strony liczący — Nr. 16 Dwutygodnika „Polityka Gospodarcza”. — Numer ten zawiera artykuły p. t. „Nowy Rząd i stary wiceprezydent Dün, Kwiatkowski” oraz Stanisława Wyrzyńskiego o regulacji stopy procentowej i artykuł p. t. „Jakiś handelowy a walutowy”. W dziale: „Przerzuty statystyki” znajdujemy cały szereg materialny, charakteryzujących stany wzrost przedsiębiorstw państwowych oraz ich uprzywilejowaną konkurencję z prywatną przedsiębiorczością. Dział „Wania” zawiera notki: „Logika delacji i delacji Krad”, „Plisy i mieny w polityce”. „Polityka średniego przemysłu”, „Etyczno-techniczny”, „Fundusz publiczny za wszystko zapłaci”, „Kwiatki emerytalne”, „Pokrzywienie ubezpieczeniowy plan”, „Biotekstury regulacji dewizowej”, „Jak się kupuje spółkę przemysłową”. Numer zawiera przegląd prasy zagranicznej, dotyczących polityki centrali dewiz.

Handel produktami ogrodniczymi

Wśród wielu wniosków, uchwalonych na Radzie Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych, szczególne znaczenie posiadają następujące: „Rada Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych stwierdza, iż sprawa organizacji handlu produktami ogrodniczymi wysuwa się na czoło wszelkich zagadnień: Rada wyznacza Komitet, aby przyspieszył prace nad ustaleniem wymagalnych organizacji handlu produktami ogrodniczymi.

Rada Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych stwierdza, iż nie zostały dotąd zrealizowane postulaty Związku w zakresie wzmocnienia ochrony celnej na dowóz pomidorów w okresie lipca i jabłek świeżych w okresie październikowym i listopadzie. Rada wyznacza Komitet, aby nie ustawał w zabiegach nad dekonsekwacją stawek celnych na te artykuły w traktatach handlowych.

Okólniki a czynności administracyjne

W Ministerstwie Skarbu dokonano przeglądu okólników ministerjalnych z rozmaitych dziedzin administracji skarbowej. Przejrzał ten przegląd nie wywniósł. Okazało się, że w samej tylko dziedzinie personalno-administracyjnej, dotyczącej urzędników skarbowych, istnieje i obowiązuje aż 3,200 okólników. Wiele z nich jest przestarzałych i wkrótce sprzecznych z sobą a w tym labiryntu najwyraźniej

niejczy biurokrata musi stracić orientację. Wobec tego 3,000 okólników ujednolicono i utrzymano w mocy tylko 170. Z powyższego wynika, że i ta liczba jest za duża. Jak słychać, badanie okólników z innych działów administracji skarbowo-finansowej jest w toku. Istnieje polecenie, aby jaknajbardziej uproszczyć czynności administracyjne.

Rejestracja rowerów

Ogłoszono urzędowo rozporządzenie ministrów komunikacji i spraw wewnętrznych o używaniu rowerów na drogach publicznych.

Rozporządzenie to postanawia m. in. że rowery, wszelkie inne o dwóch lub trzech kołach, poruszane siłą nóg, oraz rowery z silnikami pomocniczymi o pojemności skokowej do 100 cm sześć, mogą być używane na drogach publicznych tylko po ich zarejestrowaniu.

Rowerów i wymienionych wózków nie wolno używać do ruchu na drogach publicznych małymetn do lat 12tu.

Rejestracja roweru następuje przy wykupieniu przez posiadacza roweru w zarządzie gminy miejskiej lub wiejskiej, właściwym ze względu na jego miejsce zamieszkania, tabliczki rowerowej.

Tabliczki te są ważne na okres rejestracyjny, obejmujący dwa lata kalendarzowe. Pierwszym okresem rejestracyjnym jest dwulecie, obejmujące lata kalendarzowe 1936 i 1937.

Posiadacz roweru powinien przy-

moować tabliczkę do roweru z tyłu za siodełkiem, prostopałde do osi podłużnej roweru, w taki sposób by była łatwo widoczna. Tabliczka powinna być utrzymana w stanie, pozwalającym ją łatwo czytać.

Wykupując tabliczkę w pierwszym okresie roku rejestracyjnego uiszczą zarządy gminy opłatę w kwocie 4 złotych; wykupując tabliczkę w drugim roku okresu rejestracyjnego uiszczą opłatę w kwocie 3 zł.

Z każdej z tych opłat wpłata na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego 2 złote, reszta zaś na rzecz właściwej gminy.

Rozporządzenie nie dotyczy rowerów, będących w posiadaniu oddziałów, instytucji i urzędów wojskowych i wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1936 r.

Karty rowerowe, wydane w r. 1935 i 1936, zachowują ważność do dnia 1 listopada 1936 r.

Karty rowerowe, wydane w 1935 r., uprawniają do bezpłatnego otrzymania tabliczki rowerowej, ważnej na pierwszy okres rejestracyjny.

Płatność podatków w czerwcu

W czerwcu płatne są następujące podatki:

- 1) do dnia 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w maju przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach, lub do składania sprawozdań zatwierdzonych, a w innych przypadkach, biurowo, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe od I do V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe.
- 2) do 15 czerwca — pierwsza rata przy całkowitemu podatku przemysłowego, od obrotu za rok 1936 przez drobne przedsiębiorstwa;
- 3) do 15 czerwca — zaliczka kwartalna (za kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936 przez przedsiębiorstwa pozostałe;
- 4) do 30 czerwca — pierwsza rata (pół-

roczna) podatku od nieruchomości za rok 1936.

5) do 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na rok 1936 przez osoby prywatne.

6) do 7 czerwca — podatek dochodowy od uosobień słubowych, emerytur i wynagrodzeń za najemna pracę, wypłacanych przez przedsiębiorstwa w maju 1936 r.

7) do 5 czerwca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 maja b. r., do 20 czerwca tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej, w ciągu pierwszych 15 dni czerwca 1936.

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na których wydatki otrzymały nakazy płatności z terminem płatności również w tym miesiącu.

Życie gospodarcze

— W dniach od 18 do 22 czerwca odbędzie się w Poznaniu i Warszawie X Międzynarodowy Kongres Związku Plantatorów Buraka Cukrowego polojczy z wyściami w okolicę Poznania i do Biuletynu.

— Według ostatnich spisu ludności, Niemcy liczą 50,76 gmin, z czego jest wypowiedziano 14 w całym do słowa znaczeniu

— 47,000 wsi. Prócz tego istnieje 3,000 małych miasteczek, 200 średnich miast i 52 wielkich miast, które liczą ponad sto tysięcy mieszkańców.

— Komisja państwowa, oraz Komitet Eksportowy srebro i podkładów działających przez Zrzeszenia Właścicieli Lasów, opracowały wydatki projektu instrukcji i regulaminy wydania produktów zwałoczenia walutowego.

wych na wywóz drewna wszystkich sortymentów łącznie z wiskim i nasionami leśnymi, mającej na celu kontrolę eksportu. Regulaminy przedłożono Ministerstwu Przemysłu i Handlu do ostatecznego zatwierdzenia.

— Przy komisji poradcawczej rolniczej przetworstwa z żybu artykułów zwierzęcych, powstała ostatnio specjalna podkomisja, której zadaniem będzie przeprowadzenie szczegółowego badania kalkulacji wywozu troydy chlewny do Niemiec.

— Nowa podkomisja przystąpiła już do wstępnych prac badawczych.

— Jak wynika z danych statystycznych Tow. Lloyd, Niemcy zajmują w r. 1935 pod względem budowy nowego tonaużu floty handlowej drugie miejsce po Wielkiej Brytanii. Tonaż statków handlowych, sprężonych na wodę przez Niemcy w roku ub., wyniósł 226,5 tys. t., co stanowi 17,4 procent ogólnego światowego tonażu nowych statków handlowych.

— Rozbudowa portu puckiego przewidywana jest przez Urząd Morski na okres 3-ich lat. Prace nad przywróceniem portu do stanu używalności, dokonane mają być jeszcze w sezonie letnim. Budowa trybunału przed sądami niemieckimi w Pucku, nastąpi nie na terenach portu, jak to obydwójko przewidywano, lecz w parku miejskim nad zatoką.

— Według przybliżonych obliczeń, na podstawie obecnego tempa prac pomiarowych i klasyfikacyjnych, spodziewa się na-

WESIE SIŁORA

TO GWARANCJA SILDNOŚCI

LWÓW-ZAMARSTYNÓW

UL. OGRODNICKA 5

TELEFON 246-82

876

leży ukończenia klasyfikacji grunów w ciągu piętnastu lat do 5 lat. Oczekiwanie terminu ten mógłby być przyspieszony, gdyby powiększone zostały kredyty budżetowe, przeznaczone na reformę podziału opodatkowania grunów.

— Z zastawienia cyfr obrotu złotemu wykład, że w kwitniu r. b. t. j., przed wprowadzeniem regulacji obrotu złotemu, nadwyżka wywozu złota w statkach nad przywiez., wyniosła w wartości 37,332 tys. zł.

— W wprowadzeniu kontroli nad handlem złotem i dewizami, odpływ złota z Polski został w maju zahamowany.

— Związek Lek. Przemysłowy - Handlowy wysłał do Ministra Opieki Społecznej i Ministra Przemysłu i Handlu z wnioskiem o wprowadzenie zakazu sprzedaży aromatuzywanca herbaty i wprowadzenia jej do obrotu.

— W ostatnich czasach pojawiła się na rynku w większej ilości herbata, której aromaty wywołowały takie skutki, że szkodził, pienie jej olejkami syntetycznymi. W ten sposób herbata, gorszego gatunku na skutek nadania jej specjalnego zapachu, może uchodzić w handlu za herbatę wyciszonego gatunku. Dotyczy to przedewszystkiem herbaty, sprzedawanej nie w paczkach, lecz luzem.

KOMUNIKAT GIEŁDY

Lwów, dnia 3 czerwca

Wskutek uchwały Prezydium Gieldy zawieszona jest notowania giełdowe w dniu 3 czerwca br. jako w dniu Dziesięciolecia Prezydenty Prof. Dra Ignacego Mościckiego.

DEWIZY

ZURYCH. N. Jork 5:09 i trzy czwarte Londyn 15:15. Paryż 20:38. Medjolan 24:55. Bruksela 42:23. Praga 12:80. Amsterdam 209:15. Oslo 78:00. Kopenhaga 69:30. Sotokholm 80:00. Berlin 124:55.

LONDYN. N. Jork 5:00 i trzy czwarte. Paryż 25:58. Medjolan 63:50. Bruksela 27:58 i pół. Zurych 15:48 i trzy czwarte, Amsterdam 7:40 i pół. Oslo 19:50 i jedna czwarta. Kopenhaga 22:40 i jedna czwarta. Praga 12:0 i siedem ósmych. Berlin 12:42 i pół.

PARYŻ. 15:19 i jedna ósma. Londyn 7:00. Medjolan 11:70. Bruksela 23:50. Zurych 49:80. Berlin 61:11.

O Wiktorze, który nie ma sobie równego

(Od specjalnego wysłannika „Dziennika Polskiego”)

Zegiestów, 1 czerwca. Kiedy naczelny redaktor polecił mi wjechać do Zegiestowa i przywieźć sprawozdanie z poświęcenia i otwarcia nowego Domu Wypoczynkowego Koncernu Naftowego „Malopolska” nastroje moje były raczej minorowe. Cieszyło mnie, że mogę pojechać do Zegiestowa, bo ostatecznie w pracy redakcyjnej miła jest odmiana, a przyjeżdżając jednak strony napisanie sprawozdania z otwarcia nowego hotelu i pensjonatu nie może być rzecz zajmującą ani ciekawą. Bo w tym już napisałem o jakimś nowym pensjonacie w Zegiestowie! Jednak już w pierwszych chwilach po przyjeździe przekonałem się, że jest o czem pisak i że będzie mi się znacznie opłacało swą entuzjazmem, by nie przekroczyć zakreślonych nam artykułu.

Poprowadził najpierw czytelnika na miejsce, gdzie kooperatywa urzędniczego Koncernu Naftowego „Malopolska” postawiła ten dom wypoczynkowy. Miłamy Źródło Zegiestów, wąska leśna, ale dobrze utrzymana droga — za 3 minuty znajdujemy się na wielkiej polanie, owiniętej z trzech stron Popradem — na Łopacie Czeskiej. Naprzeciw taki sam półwysp — to już druga strona granicy, to Łopata Czeska. Na wyniesionym punkcie znajduje się gmach szpitalny, jakby złożony z samych tarasów, wybiegający ku niemu smukły wieżak; gmach ten to właśnie nowy hotel — pensjonat „Wiktor”.

Przychyliłszy wieczer, gdy nagle pośród gęstego drzew zabłysła linia światła imponującego budynku, odbijającego się w wodach Popradu; romantyczna okolica, piękne położenie, choć rozspianych słowików, — wszystko to rozbudziło moje zainteresowanie i nie wyłączało raczej bajki, niż rzeczywistości.

Sam hotel rozplanowaniem i urządzeniem swoim wewnętrznym przechodzi wszystko to, czego można się było spodziewać i co wogóle w Polsce — nie wyłączając najwspanialszych hoteli wielokojarskich — można zobaczyć.

Boję się, by czytelnicy nie posiadali mnie, jako kobietę o skłonności do presady; szkoda życie nie mogłoby być, co mówili głośno i z największego przekonania wszyscy ci, którzy znaleźli się tu razem z mną, reprezentanci władz, instytucji samorządowych i liczni goście, a było nas tu około 300 osób. Lądnie, którzy jeździłi po świecie i dużo w swoim życiu widzieli, twierdzą, że oczywiście są obiekty znacznie większe, a może i urządzone z większym przepychem, że jednakże mało jest gmachów takich, któreby się z „Wiktorem” równać mogły, tak pod względem celowości urzą-

dzeń, estetyki całości i każdego drobnego szczegółu, jak i solidnego wykonania; zwłaszcza, że ostatnie należy podkreślić i podkreślić, że wiemy z jakimi olbrzymimi trudnościami pod tym względem musi walczyć w Polsce każdy architekt.

Pomna tego, że kobietę łatwo posiada się o skłonności do entuzjazmu, — jest to, w ścisłym znaczeniu, Prawie jest to świadkiem w reku, przewalającym jak marmur jest matrem, czy też polakierowanym cementem, szukającym szpar w drzwiach i ramach okiennych, szukałam poprostu dziury w całym: ale nie udało się nic, wszystko jest prawdziwe i wykonane wspaniale. Okazuje się, że można w Polsce zrobić rzecz wielką i dobrą nawet w najgorszych czasach, jeżeli się robi tak, jak właśnie wykonano „Wiktor”.

Zegiestów wybrała Spółdzielnia urzędniczego Koncernu „Malopolska” na podstawie plebiscytu, jaki urzędzili pośród swoich członków, poczem na tymczasie zabrano się do roboty. Było to w dniu 7 kwietnia 1934 r. Zarząd rozpoznał konkurs, a jury wybrało prof. Bagńskiego i asystenta jego, inż. Wardzala. Członkowie Zarządu rozdzielili między siebie prace i przez dwa lata cały swój wolny czas od zajęć zawodowych poświęcał realizacji swego planu.

Przy śniadaniu na uroczystości otwarcia „Wiktor”, w którym wzięło udział ponad 200 osób, nazwał generalny dyrektor urzędniczego koncernu „zapaleńcami i szaleńcami” gdyż trudności, jakie się mnożyły w miarę wzrastania budowy były ogromne, a zapal przeprowadzenia swej idei w czyn razem u tych ludzi potęgował się coraz bardziej; wspomnę o tym tylko dlatego, by podkreślić, że prelaminie tych trudności mogłom być jedynie przy nieustannym wysiłku wspólnym i wielkiej harmonii, jaka leżyła w realizacji członków Dyrekcji Koncernu i jej urzędniczych. Kiedy generalny dy-

rektor w przemówieniu swem nazwał siebie „olcem tej wielkiej rodziny urzędniczej”, to niemiłanne oklaski mówili więcej, niż długie przemówienie reprezentanta urzędniczego.

Po poświęceniu, dokonaniem przez miejscowego księdza proboszcza, przemawiającego: reprezentant Ministerstwa Przemysłu i Handlu naczelnik Friedberg, prezes Krakowskiej Izby Handlowo-Przemysłowej Brozowski, właściciel Zegiestowa Krukier, lekarz miejscowy Kotulski i inni. Niezapłynie na pierwsze miejsce wysunęła się mowa starszego dra Łacha, a to zarówno pod względem czysto oratorskim, jak i pod względem treści. Wysoce niebiurokratyczne przemówienie tego reprezentanta biurokracji, który z głębokim przekonaniem mówił o ogromnym znaczeniu kulturalno-gospodarczym nowego placu, dał całego odcisku karkapackiego spotkało się z niemiłkami oklaskami wszystkich zebranych.

Rozmyslnie nie wymieniam nazwisk ani członków Zarządu, ani Rady Spółdzielni, ani ich prezesów, choć na wymienienie zasługiwali by wszyscy; nie wymieniam ich dlatego, by tem mocniej wypunktować wielki czyn solidarności i harmonii we współpracy. Będzie to może z pewną krzywdą dla tych, którzy się najbardziej tu zasłużyli; poznałem ich i wiem, że podzielnie się zasługą z kolegami, dla których właśnie pracowali, będzie dla nich pełnym zadośćuczynieniem.

Najmilszą niespodzianką dla licznze zebranych gości było zjawienie się na poświęceniu i na śniadaniu „Wesolej Jaworskiej Fałi”.

Wynada mi w końcu zaznaczyć, że w przedzeniu poświęcenia odbył się w Domu Zdrowiu w Zegiestowie zeit „Towarzystwa Przyjaciół Doliny Popradu”, dał podkreślenia solidarności uczuć obywateli tej okolicy.

M. ORZ.

Hasła i czyny Polskiego Czerwonego Krzyża

Droczymy zważaniem Polski Czerwony Krzyż urzędzą swój „Tydzień propagandy”, jak w roli bieżącym przypadku w okresie od 1 do 10 czerwca. Celem tego „Tygodnia” jest zapoznanie całego społeczeństwa z działalnością tej wysoce pożytecznej instytucji, której statutowo określone zadania wypływają z potrzeb społecznych i państwowych, jakie wyczuwa wojna lub klęski żywiołowe i społeczne.

Zwłaszcza chwila bieżąca, kiedy to

z jednej strony rozmaite klęski z bezrobociem na czele przebijają groźne niepokojące objawy, z drugiej zaś niepewne jutro wiedeł straszny nas możliwościach wybuchu klęski najstraszniejszej, jaką jest wojna — zwłaszcza obecnie każdy winien sobie uświadomić, że rozwój Czerwonego Krzyża jest istotnie gwarantą i zabezpieczeniem podczas katastrof.

Polski Czerwony Krzyż dąży do grupowania elementów społecznych dla organizacji ratowniczych na wypa-

dek wojny i klęsk żywiołowych tego ratownictwa, które posiada pierwszorzędne znaczenie dla ludności cywilnej, narażonej na wszystkie groźne skutki współczesnej wojny — wintem uzyskując poparcie wszystkich warstw społeczeństwa bez różnicy wyznań i przekonań politycznych.

Wypielając to swoje prawdziwe poslanstwo, Polski Czerwony Krzyż gromadzi sprzęt i materiały sanitarne, niezbędne dla akcji ratowniczej; utrzymuje i prowadzi szpitale, sanatoria, przychodnie i szereg innych zakładów leczniczych i dobroczynnych; uruchamia akcje ratownicze dla ludności, dotkniętej klęskami i chorobami zakaźnymi, szkoli i organizuje zastępy sióstr pielęgniarek i kadry drużyn ratowniczych, naucza praktycznego stosowania higieny i zdrowia. — Już samo suchie wyliczenie fragmentów działalności Polskiego Czerwonego Krzyża świadczą o niezwykłej skali prac programowych, a także dowodzą faktu, że instytucja, która takie zadania ma do wykonania, musi posiadać odpowiednie podstawy materialne, inacznie bowiem te niezbędne prace nie będą należycie rozwinięte, co znów odbicie się fatalnie na ważnych dla Państwa społeczeństwa działach.

Nikt preto nie może pozostać obojętnym wobec potrzeb Polskiego Czerwonego Krzyża, który realizuje tak poważne zadania!

Z Tarnopola

ŁWOWSKA DYREKCYJA KOLEJOWA MUSI W TO WGLADNĄĆ. Skutkiem — zdaje się — złego funkcjonowania inspekcji na dworcu we Lwowie, zdarza się, że w niektórych b. często, że cała dosłownie Tarnopolczyna pozbawiona jest gazet. Czas w to wglądnać i zapobiec tego rodzaju niedociąganiu.

ZNÓW WIĘKSZY POŻAR. Wsku tekt nieostrożnego obchodzenia się z ogniem powstał pożar w stajni Jana Cholewy z Chrabużki, pow. Zborów, który przerucił się na sąsiednie zabudowania, pochłaniając ogółem 6 domów mieszkalnych i 22 budynki gospodarze wraz z narzędziami i inventarzem wycen. Szkoda wynosi przeszło 16.000 zł.

POBIĘCIE WARTOWNIKA. Dnia 24 bm. Józef i Iwan Czornieki z Ładyczyzna, pow. Tarnopol, pobili na nieprytomności wartownika amunicyjnego gromadzieńsk Mikolaja Szewcuka ze zmysłu osobistej, zadając mu ciężkie uszkodzenie ciała, Szpadawo przytrzymał.

STRAJK W MLYNIE. Dnia 25 bm. 17tu robotników, zatrudnionych w młynie Elisga Margulesa i S-ki w Busku, pow. Kamionka Strum, porucilo pracę, domagając się podwyższenia zarobków. Przebieg strajku spokojny.

MARIA WRZESNIEWSKA

ROK BOŻY

(Ciąg dalszy)

Natasza przerażona nieodczynnym ruchem, stąpała wzdanie matką. Matka pacnęła ją w kark — „nie płacz się”, Natasza otoczyła głowę rękoma, wypadła z izby, potknęła się o wystający próg i w kuczki ukryła się przy płocie. Nie bolało uderzenie, lecz lkała żalosiwie i rozmawiała po tarzaw leży, płynące ciurkiem. Natasze bolał brzuch. Nie z bicia. Z głodu. Od wieczora nie dawało w chalupej kęś. Matka powzięwała, że święto, — dzie. Natasza miała wstawić pięć lat naciągania, miała związek, jaki był między jedzeniem a świętem.

Tuż za plotem zaczynała się zarodka Boreckich. Po podwozu ugniał wieprzak utyłwany w znoju. Na nim dreptała stara Depkowa, matka Boreckiej. Chciała zagać wieprza do chlewa i pokrzykiwała na swa wnuczka, Józka, aby jej pomógł. Józka odburknęła ostro. Obierała ziemiaki na obiad i nie chciała się ruszyć z miejsca. Natasza przyglądała się przez dżurę w płocie goniwom wieprza i bliższemu gwałtowi. Głosy gmatki wzdobyły ją i ukierczył. Zrob to, — zrób tam to, — Matka szornie, Ciach, ciach. — Recz trzymaj mocno szczerce, szczerka lata po ławach, po stalach, woda lecie się strużami, pieni. Potem

szmąta tam i napowróć, zbiera matka wodną pianę. I tuż bliższa się ławy, stawy, Józka i misie. Gaby dobytek. Tera podoga. Dwaśc ratano się matko na kłęczki niża trzećpodogę w tej izbie nie prawo do snu. Bo ta ma deski, a ta na lewo ubito glinę. A Natasza układa koty w kultyce Sława, potem wychodzi na podwórko. Już nie placze. Jeździ jeździemko po brodzie i mecząc się wsuwa do oczyszczonych izb spręty pomniejsze. Matka pocięła w szczyby, sosnową gałęzią wodę po ścianach, nakazuje Natasze wywodzić podwórko, a sama wychodzi do stajni. Do chlewa. I znowu spręta, tak, jakby to rano nie wyrzuciła starożkońskiego gnoju, jakby to stajnia nie blyszałała niczem kosiół. I tak do południa.

A w południe Natasza z pustym bruchem posła wyprawać na drogę, czuj oście nie wraca. Ale nie! Z chalupe wychodziły młode dziewczki i misy w samoludni idzenie w pole. Od Boycekich — Józka, od Marcełków — stara, od Dmytrów — Tymon, który już się uporał z pszczołami, od Deców — Anielka, od Płoszajów (tych pierwszych, od lasu — Maryśka, od Walentych) — Walencik, i a sama Kuchciana niosła Maksowski i wyrobnikowi południowy posłek. Natasza obierała się na nich żalrocnie, ale prosić o nieć nie śmiała.

A w leśnych pastwisk spędnono krowy na południowe dojenie. Ożywiła się Romanówka Górna, bydlen, jego porwikowanie. Spędzono to do obór, szczykawa o w obęjskich kopczyki do dojenia, albo rzucano żarcie dla świń do czębków.

Słońce piekło.

Nad rzeką łąka na leśnych łąkach kosiarze oddkładali kęsy. Łopice i aromat świeżo skoszonej trawy rozszalał się w powietrzu. Kosiarze przyjeżdżali, ale to mało, jako że woleli, prędko lyknać swoje i rzucić się gdzieś w cieniu i podrać. Mało. Tylko Kuchciana gadała bez przerwy do znużonego Maksa, ale on odburkiwał niechętnie. Mruk to był, przywleka, nibyto siostrzeniec Kocułyni, ale cała wieś wiedziała, że nie z miłości familijnej pracuje koku ciotycznego dobytku. Coś mu innego było między nimi. Bo to nawet Kuchciana zapis zrobiła, oddając mu połowę chalupe i pola i krzywdząc w ten sposób swoją córkę, Zoskę Johanową. Nie zrobiła tego z hojności. Wiadomo!

Rzeka turkotała leniwie. Po piastycznym dniu przewalaly się male fale. Łąki nadbrzeżne usychały. Kosiarze rzucili się w krzaki, przyzwali na chwilę gorąciami do ziemi, chłodziłi spoczone twarze wodą i potem znowu do roboty. A tuż. Prawie wszyscy kończyli już swe ląki. Gdzie niektórzy ustawiali śwoje w stogi, a inni, ci, którzy mało mieli, zwozili je przed chalupe, na wozach, albo, kogo było im wóz, zwozili na płacicie na pleach. Kobięcin grabiami przewracały ukoszona trawę, aby się do słońca suszyła. Iczono też na to, że przez święto Piotra i Pawła ususzcy się zupełnie i będzie można już zwozić do stodoł i na strychy.

(C. d. n.)

NA WYJAZD!

- KAPIELOWE
- PLASZCZE, PRZEŚCIERADŁA, RĘCZNIKI
- KOCE WEŁNIANE I LETNIE
- PLEDY PODRÓŻNE

WŁASNOGO WYROBU KÓŁDRY — MATERACE
PODUSZKI PIERZANE
KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE
 poleca **A. PIETRUSZEWSKI** (dawniej Koralińska 6)
LWÓW, HALICKA 20 — Telefon 213-33

PRZERABIA KÓLDRE za zł. 6
 „MATERACE 3 poduszki „ 4
 Piótna — Ręczniki — Obrusy
 Kapy — Firanki — Ścierki
 GOTOWE PRZEŚCIERADŁA, POSZEWKI
DARMO WYSYŁAMY CENNIKI

Sztylety i cjankali w rękach bojowców O. U. N.

8-my dzień procesu Bandery i tow.

Wczorajszą rozprawę Bandery i tow. rozpoczęło od pytań zadawanych przez obrońców Myhalow, zeznającemu w dalszym ciągu.

Osk: Kto panu wydawał rozkaz?

Osk: Albo „prowidnyk”, albo Fidabijny.

Obr: Czem się pan kierował w udziałem pewnych zamachów?

Osk: Wrażeniami impulsywnymi a nie motywanymi wyrozumowaniami.

PYTANIA BEZ ODPOWIEDZI

Obr: Czy wyrażając przed Fidabijnym gotowość zabicia Baczyńskiego, miał pan postanowienie dokonania tego czynu?

Osk: Na to pytanie nie mogę odpowiedzieć.

Obr: Gdzie pan w dniu zamachu trzymał rewolwer?

Osk: Pewnie w kieszeni, ale w której nie pamiętam.

Obr: Czy pan sobie zdaje sprawę z tego, kiedy pan wyciągnął rewolwer i kiedy pan strzelał?

Osk: Nie.

Obr: Czy miał pan rozkaz wzięcia udziału w zabójstwie Jana Babija?

Osk: Miałem, ale — jak już zeznałem w śledztwie — nie wzięłem w tem udziału.

Obr: Czy z Rawlykiem mówił pan o inwigilacji kom. Feduniszyna?

Osk: Nie.

Obr: Czy w czasie „panachidji” Bassarabowej Rawlyk rozczulił ulotki O. U. N.?

Osk: Nie, a odmienne moje zeznanie w śledztwie nie są zgodne z prawdą. W ogóle miałem zwyższą zeznanie nieprawdy, aby wzbudzić nieufność do moich zeznań w śledztwie obciążających innych oskarżonych.

Obr: Czy w toku śledztwa pan pierwszy ujawnił poszczególne fakty i pewne osoby?

Osk: Nie.

ZAIRUTE SZTYLETY I CIJANKALI

Obr: Dlaczego zatrzymawano sztylety?

Osk: Aby bojowcy chcą uniknąć ujęcia, mogło popełnić samobójstwo. W tym celu mieli przy sobie również cjankali.

Zkolei zabiera głos przew. Dyczewicz:

Nie chciałbym przypuszczać, aby Myhal tak dalece był pozbawiony wszelkich zasad etycznych i mówił rzeczy nieprawdziwe o ludziach, którzy nie wspólnie z O. U. N. nie mieli.

Myhal milczy. Przewodniczący od czytując jego zeznanie mocno obciążające osk. Rawlyka.

Myhal: Ja umyślnie zeznałem nieprawdę, aby pokreślić śledztwo.

Zabiera głos prok. Prachtel-Morawiański:

— Chodziło panu o pokręcenie śledztwa, dobrze. Dlaczego więc pan nie odwołał zebrań obciążających osk. Rawlyka a nie powiedział, że aresztowany Rawlyk nie jest właściwym Rawlykiem, Toczy przeciw porządku zamawiało śledztwo...

Myhal nie umyślnił.

Prok.: Czy były wypadki, że pan sam zgłaszał się do przesłuchania?

Osk: Tak.

Prok.: Czy w takim wypadku pańskie zeznanie miały być również przygotowane?

Osk: Nie.

Przew.: Dlaczego pan Senkowicz chciał zrobić skłócenie sytuacji konsultacji osk. Towiego?

Osk: Towiego sobie nie przypominam.

Przew.: Czy pan zna przysłowie: „na złodzieju czapka gore”?

Osk. (po chwili wahania): Tak, znam.

Przew.: Na jakiej podstawie pan uważał Baczyńskiego za konfidenta?

Oskarżony mówi coś niewyraźnie.

OSZUST, ZŁODZIEJ I PLAŃNY CZŁONEK O. U. N.

Przew.: Jaki był stosunek Rawlyka do pana, bo on scharakteryzował paś jako oszusta i złodzieja, który mu skradł koszulę...

Osk: To nieprawda.

Przew.: A jednak Rawlyk tak zeznał, jak słowicie zeznał, że pan był płatnym członkiem O. U. N. Zresztą w śledztwie pan sam zeznał, że panu płacano 80 zł. miesięcznie...

Osk: Członkowie organizacji otrzymywali z jej funduszy pieniądze, ale tylko na wydatki związane z ich działalnością.

Obr: Czy pan spokojnie zeznawał w śledztwie, czy tu?

Prokurator wnosi o uchylenie tego pytania na co przewodniczący się zgadza — Obrońca apeluje wobec tego do całego Trybunału, który udaje się na naradę. Po naradzie przew. oświadcza, że Trybunał wniosek obrońcy odrzucił.

Zkolei szereg pytań zadają osk. Myhalowi sędzia przysięgły dyr. Orzechowski oraz oskarżeni Maszczyk i silnie podenerwowany Rawlyk. Tem ostatni twierdzi, że gdyby nie zezna-

nia Myhala, „którym pan prokurator tak silnie wierzy”, to os Rawlyk nie byłby dostał akt oskarżenia.

Na tem przewodniczący zarządził przerwę południową.

ZEZNANIA KACZMARSKIEGO

Po przerwie południowej zeznał osk. Ewą Kaczmarek, skazany w procesie warszawskim. Kaczmarek był przywódcą trójki bojowców, w skład której wchodził późniejszy zabójca min. Pierackiego, Grzegorz Maciejko.

Kaczmarek na czele swej trójki czławał na kom. Kosobudzkiego, przy czym Maciejko zgłosił się na ochotnika do oddania strzelców. Kaczmarek zaprzepiał też swoją zdekompletowaną następnie wskutek wyjazdu Maciejki trójkę do zamachu na dyr. Babija, jednak organizacja poruciła następnie wykonanie tego zamachu innymi dwójce bojowców. Kaczmarek wraz z jednym ze swych podwładnych, Korolyszynem (według jego zeznań złożonych w śledztwie z Jaroszem) ugodził w ciemnej ulicy sztyltem rzekomego konfidenta Baczyńskiego, który jednak oddał wówczas tylko rany, by w niedługi czas potem leć od zdradzieckiej kuli Myhala. Taktyka zeznań Kaczmarekiego „idzie w kierunku odciążenia osk. Jarosza, nie umie jednak Kaczmarek wystrzymać, dlaczego w śledztwie samorzutnie Jarosza obciążał.

O god. 14 przew. Dyczewicz przewal rozprawę do dnia dzisiejszego.

Proces o dostawę kul dum-dum

Rzekomy plk. Lopez, vel Lawrence, vel Bernstein, odegrał tajemniczą rolę w aferze dostaw kul dum-dum dla Abisynii, o co oskarżeni Anglie Wlochcy. Informacje o tych dostawach dostarczył Wlochom sam „plk. Lopez”, ofiarując potem innego rodzaju zeznania w sprawie dostaw angielskim.

Rozwód po brylantowym weselu

Wiadomość, która podają dzienniki belgradzkie o toczącym się w stolicy Jugosławii procesie rozwodowym między parą starszą, zawała po prostu na „bujdy”. Oto stała się kobieta i o rok od niej młodszy małżonek — szczęście dotąd stało, obchodząc przed kilkoma tygodniami swoje brylantowe gody — zaprzagnęli oboje odzyskać wolność i pójść każe swojej drogi.

Małżonkowie zadziwili sędziów świeżym i czerstwym wyglądem, żywiością i temperamentem, z jakimi się wypowiadali. Jedyne prawie kompletna głuchota starszki stanowiła dość poważną przeszkodę w przesłuchaniu. Na zapytanie sędziego, co skłoniło małżeństwo do rozpoczęcia kroków rozwodowych, para oświadczyła zgodnie, że przyszła do przekonania, jakoby była niedobrana. Małżonek pragnie poświęcić się muzyce, odwywać dłuższe spacery, dla których to namietności jego towarzyska życia nie miała nigdy zrozumienia. Wprawdzie była ona za to dzielna gospodynia, ale wszakże „nie samym chlebem żyje człowiek”. Prócz tego małżonek był zdania, że jego ukochana czytuje za wiele powieści kryminalnych. Nastomiast starszka oświadczyła, że pragnie się bez reszty poświęcić gospodarstwu oraz ulubionej lekturze. Utrzymuje również, że nie jest wcale tak zupełnie głucha, że w niektóre dni może całkiem dobrze porozumieć się przy pomocy swej trąby. „Mój małż. był kupcem — wyjaśnia — dzięki czemu odbywał długie podróże zagranicę. Okoliczność ta przyczyniła się do tego, że nieco odwykliłmi od siebie, chociaż małżeństwo nasze było na ogół szczęśliwe. Rozchodzimy się w zgodzie i bez żalu”.

Kiedy sędziwa para opuściła gmach sądu, została powitana przez cały sztab fotografów.

PRENUMERATĘ „DZIENNIKA POLSKIEGO”
 rozpocząć można każdego dnia.
 Wystarczy zawiadomić nasz
 Kancelaryj przy ulicy
BIEŁOSKIEGO 3
 telefon 240-42.

Migawki truskawieckie

Wagon przepelniony, jak w najlepszej porze wakacyjnej. To Warszawa wali do Truskawki. Słyszysz się nakoło wykrzyknika na ścis panujący od Lwowa, bo tylko jeden wóz idzie „bez przesiadania”. Rzadki lwowiński-miobak czasem się odetnie, lecz zaraz zakrzykuje go warszawiakom. Ale co prawda, to prawda, że Lwów ma zle polaczenia z uzdrowiskami. Już Kraków ma o wiele lepsze, choćby luksus torpeda na linii do Zakopanego. Ze Lwowa do Truskawki jest 115 km, a jedzie się blisko cztery godziny, przyczem wyjazd o 7mej rano. Tak dla wygody. Dopiero od 1go czerwca idzie drugi pociąg w południe.

Truskawie robli wrażenie wielkiego zielonego klombu w kotlinie między łagodnie pagórkami. Wzniesienie za dzwieniem i kilkunasto kwietnikami i rzadkimi krzewami. Pięknie wyhusowane palmy rzucają egzotyczny refleks na pochyłe iesiony i akacje.

W centrum uzdrowiska znajdują się budynki zakładu, zarząd, dom zdrowia, w którym mieści się klub towarzyski z czytelną czasopism i lupiacami bridiastami, z restauracją, salą na imprezy sezonowe itd. Pod względem architektury Truskawie jest miaszczyna; trochę wyl w stylu austriackich „kurortów” z przed trzydziestu lat, trochę morytów ludowych, trochę nowoczesnych „amerykanek”, a

najwięcej „byle czego”. Wszystko razem nicie charmonizowane, robi sympatyczne wrażenie.

Czystość wzorowa, — Utrzymanie chodników, ścieżek, deptaku zupełnie zadawalające. Sprężysta administracja właściciela Truskawki, p. Rajmunda Jarosza, który od 25 lat dźwiga uzdrowisko na coraz wyższy poziom, wydaje dobre rezultaty. W uznaniu tego, gmina truskawiecka nadała p. Jaroszewi honorowe obywatelstwo.

Doskonalszym pomysłem było założenie kapieliska na Pomiarłach o 3 km. od Truskawki. Otoczone lasami, bardzo elegancko urządzone, jest wielką i zdrową atrakcją.

Na deptaku tłumi, w klubie i w restauracji rojno i gwarno. Zaciekawym powiedzeniem Truskawki w tak wczesnej porze, pytam się tego i owego o przyczyny. Wszyscy zgodnie oswiadcza, że to efekt — ograniczeń dewizowych. Za przepłowe 500 zł. nikt nie pojedzie do Królowych Warów ani do Montecatini, a do Truskawki można — i wolno mieć więcej pieniędzy. Ilość wielbielców „Nafusi” jest w tym roku dwukrotnie większa, niż w pierwszym sezonie roku ubiegłego. Tylko pogoda dość chymiczna, choć spę, z „JKC.” zapowiadają poprawę. Oby najrychle!

Nasi Czytelnicy i Prenumeratory
 kupują tylko w firmach ogłaszających się
 w „DZIENNIKU POLSKIM”

CZWARTEK, DNIA 4 CZERWCA

6.30 Audycja poranna. — 7.30 (Lw.) Odciążenie programu na dzień bieżący. 7.35 (Lw.) „Pare informacyj”. — 7.40 Audycja poranna, dalszy ciąg. — 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Audycja dla poborów wyżu. — 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Koncert w wykonaniu zespołu Adamskiej. 12.50 Chwilka gospodarstwa domowego. 12.55 (Lw.) Muzyka lekka z płyt. 13.05 Dziennik południowy. — 14.30 „W Hiszpani” — (płyty). 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Wywiad” Kazimierza Piekarczyka. 16.00 Piosenki dla dzieci. 16.15 Koncert popularny. — W przerwie o godzinie 16.45 — 17.00 — Transm. z Warszawy. Odczyt wokalowy. 17.30 „Hygieniczna odżywiania dziecka w lecie” — pogadanka. 18.00 (Lw.) Słowa Retur. 18.05 (Lw.) „Kuty na Pokucia” — feljton wysoł [Jan B. Liwowski]. 18.15 (Lw.) „Jarek i Kryśka Lędzińska”. Popcorny — (płyty). 18.25 (Lw.) „Minuty literackie” — utwory Tadeusza Zakliczki recytuje autor. 18.35 (Lw.) Program na jutro. 18.40 (Lw.) Koncert reklamowy. 18.50 Rozpuka aktualna. 19.00 Kameralny Teatr Wyobraźni: premiera słuchowiska oryginalnego „Znow tajemnica Iala” 19.30 Redak. fortepianowy Janiny Familier z Henerowej. 20.00 Międzynarodowe Zawody Konne: Konkurs Armii Polskiej — Transmisja fragmentów ze Stadionu Łazienkowskiego w Warszawie. — 20.30 „Skryżka kochanka”. 20.45 — 20.55 Transm. z Warszawy. Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Nasze przedziwne wyki. Maurycego Janowskiego. — 21.30 (Lw.) Koncert. — Transm. z Lwowa na wszystkie rozgłośnie polskie. 22.00 (Lw.) Wiadomości sportowe. 22.05 „Sport w miastach i miasteczkach”. 22.15 Muzyka taneczna z Kawiarni Ziemińskiej w wykonaniu Zespołu Płazyskięgo.

w skład którego weszli p.: Świderski, prezes; dr. Lassota, wiceprezes; dr. Becher; plk. Bragiewicz; sędzia Niedenthal; Rempel jako członkowie zarządu.

KATASTROFA SAMOCHODOWA.
W.A. Lwowianin p. Andrzej Tomaszewski, kierując autem, skutkiem defektu w hamulcach przewrócił auto. Passażer Stanisław Radwanski uległ złamaniu obu rąk, zaś inni weszli bez szwanku.

Zwycięcy w Olimpiadzie w Berlinie otrzymują miłą i celową pamiątkę. Za miast stosowanych w tych wypadkach wieńców, wręczone będą zwycięzcom olimpiady — drzewka laurowe w pieknie wykonanych wazonach z ceramiką, ozdobionych wieńcem olimpijskim i napisem: „Czujaj dla honoru zwycięstwa, wyzajaj do dalszych zwycięstw”.

Ze Struja

Z TOWARZYSTWA TATZAN-SKIEGO. Odbyło się tu walne zebranie Polskiego Towarzystwa Tatzańskiego. Wybrano nową zarząd.

OGŁOSZENIA

NAUKA

EGZAMINOWO
przygotujajj siły profesorskie. Specjalne lekcyjne nieliczne. Kurkowa 3026

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczajj wszystkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 3 razach do 10 słów z rasy bezpłatnie.

3 PIKNIKI,
duże pokoje, kuchnia, pełny komfort, bez podatku — Wojtowiska, 2 róg Lyczakowskiej, przy tramwaju. 3011

4 i 5 POKOJÓ
do wynajęcia. Romanowicza 11. 2073

4 POKOJE,
duże, pełny komfort, centralne opalanie, gaz, ciepła tryka, ul. Lyczakowska 46, od 1 lipca. 3027

CZTEROPOKOJOWE,
komfort, Kochanowskiego 52. Wiadomości Północnego 663 mieszkanie 6, 2-4 i 15. 110-12. 3030

POKOJ,
umeblowany, frontowy, słoneczny, od 1 lipca do wynajęcia, Oborzowa 5, mieszka 4. 3046

DWA POKOJE,
kuchnia, do wynajęcia, — Kaspra Boczkowskiego 11. 3023

PIĘCIOPOKOJOWE,
pełnokomfortowe mieszkanie, z garażem do wynajęcia, Żybkiewicza 41, drzewi 4. 2042

TRZY POKOJE,
kuchnia, komfort, słoneczne do wynajęcia. Spnowkowska 27. 3034

LESNA 15,
czteropokojowe mieszkanie, we tanio do wynajęcia od sierpnia. Tel. 259-14. 3033

DWA POKOJE
kuchnia, komfort, od lipca do wynajęcia. Kochanowskiego 56 od 1-3. 3032

DO WYNAJĘCIA,
trzy lub cztery pokoje, komfort, Gostiewskiego 4. 3031

WSROD OGRODOW,
przy tramwaju 5 lub 4 pokoje od 1 sierpnia. Dwernickiego 22, II p. ogłoszenia 3. 3018

3 POKOJE,
kuchnia, przedpokój, zaranżowanie, Kochanowskiego 36. 3039

OD ZARAZ
czteropokojowe, komfortowe mieszkanie, ogród, bezdziałnym. Telefon 250-50. 3044

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczajj wszystkie ogłoszenia przy 5 razach do 10 słów z rasy bezpłatnie, dalsze wyrazy po 5 gr, kupiennie po 10 groszy.

KAMIENICA
okolica Gródeckiej, czynsz 6000 rocznie, sprzedam za 50.000. Wiadomości Kościuski 256, skład obuwia. 2087

FORTEPIANY - PIANINA
Sprzedajj, najsilniejsza kupno, okna z rasy. Towar gwarantowany. **MARECKI**
Lwów, Batorego 7. Tel. 111-20

KAMIENICE
dwupiętrową, komfort, górny Lyczaków do 50.000. — sprzedajj Agencja „Mrowka” Wałowa dwa. 3028

OBUIE najtańsze — najlepsze polecia
L. T. SKRZYPEK
Lwów, Halicka 4. Telefon 244-70.

MOTOCYKL
stań pierwszorzędny, po generalnym remoncie — sprzedam. Kochanowskiego 35. 3036

Marian Kafka
przedem A. Skowron, **Lwów, Kopernika 3**
Tel. 226-72 — poleca: kawę paloną, herbatę, kakao, czekolady, cukry, keksy, herbatniki, biszkioty, pierniki, miód, mągiły, rodniki oraz wszelkie koření. Codziennie świeże masło Spawów droż. 714

SKUTKIEM WYJAZDU,
sprzedam nowe umeblowanie pokoju i kuchni. Ogładajj godz. 15-18, Lyczakowska 4, schody 3, drzewi 15. 3042

KRÓL — MILJON

z 36 Loterji Klasowej poszukujie pilnie nabywcy. Zgłoszenia bez względu na stan, wiek do Kolektury **ZDZISŁAW PREGÓWSKI**
Lwów, plac Marjański 5
Uwaga: wewnątrz Galerji Marjańskiej — Ciągnięcie 1. Klasy juz 48-gio czerwca 1936 roku. Zamówienia z prowincji załatwajj się odrośnie. 946

Do obywateli Lwowa!
Nowotworzony Zakład chem. czyszczenia i farbowania odparowa **bielizny i kołnierzy** „PRZYŚLEŚĆ” kr. Leszczyńskiego 9, tel. 237-43 wykonujie wszelkie roboty tani, solidnie i punktualnie. Odbiór, dostawa — bezpłatnie. 890

WILLA,
cartery mieszkalna, komfort, parcie budowlane, sąd, okolica Poniańskiego, sprzedam za 75.000. Zgłoszenia Kościuski 6, skład obuwia. 3046

POKOJ
umeblowany, klimatyczny, wynajmujj zaraz. — Kochanowskiego 36. 3046

SŁONECZNE POKOJE,
1 piętro, w ogrodzie, wynajmujj, ul. Jana z Dukli 5 (b. Listopada). 3047

POMOC LEKARSKA

AKUSZER I GINEKOLOG - OPERATOR
Dr. JAN KILAR
2060 powrócił. Lwów, L. Sapiehy 89. Telef. 251-62

GABINET KOSMETYCZNY „DISTINCTION”
KOPERNIKA 42 a II. p. — Telefon 272-18
Czerwiec i lipiec ceny zniżone. 911

KUPNO

W tej rubryce zamieszczajj wszystkie ogłoszenia przy 3 razach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie, dalsze wyrazy po 5 gr, kupiennie po 10 groszy.

KAJAK KUPIE,
Listopada 40, Hordyński. 3035

KUPIE
okazyjnie lekki powóz z budą w dobrym stanie. — Tel. 294-40. 3037

BRYLANT

2-3 karatowy kupi jubiler
ROZWARZEWSKI
Lwów, Akademicka 2 (Hotel Georger'a) tel. 227-292

WOLNE POSADY

ZDOLNA
panią składowyckie prywatnych domów, przynajmiej „Czystość”. — Sobieskiego 45/II. 6-8, wieczorem. 3029

POSAD POSZUKUJĄ

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczajj po 3 gr za słowo.

WYŁOŻE

radykałnie przedwczesne bysine za wyrobienie skromnej posady urzędniczej, w ciągu miesiąca. Zgłoszenia także do Administr. pod 100% solidnia. 3038

ZOFER,
blusarz - kowal, z ródowem przemem jary, poszukujie posady. — Lwów, Deklaria 14/II, drzewi 20. 3048

ZDROJOWISKA

JAREMIE,
Pensjonat „Stenia” poleca słoneczne pokoje, kuchnia wykwintna, kort tenisowy. Ceny niskie. Sadłńska, Jaremcze. 1927

ZGUBIONO

UNIEWAZNIAM
zgubioną legitymację Ubezpieczalni Społecznej, Karol Łazarkiewicz. 3045

RÓZNE

ZEGARY,
zegarki, oraz biuterje, nau prawia precyzyjnie, tanio, kupujie złoto. Dyplomowany mistrz. Albin Matuska, plac Bernardyński 3, telefon 297-20. 523

GAZUJE

wórtfje, cyklijunie, odczytaczajj zremontowane mieszkanie. Czystość, tel. 559-17

WYTWORNIA LAMP ELEKTRYCZNYCH

MARJAN DYDOWICZ
Sobieskiego 18,
wybrajajj okucia mosiężne i alpakowe, narozniki, rógkojęcie, balustrady oraz obicia betonowe nowoczesnych parali. 686

STARA GARDEROBE
mieszka, zamienianajj na nowoczesne materjały bielskie. Telefon 270-25. 3041

CHODNIKI KOKOSOWE w każdej szerokości do 2 metr
LINOLEUM PODŁOGOWE
dla pensjonatów i willi po cenach fabrycznych polecajajj
DYWANY ZWYCKIE
Lwów, Kopernika 3 (obok Pasażu Mikolascha)

Od zł. 10 miesięcznie **OBUIE** dla całej rodziny urzędniczej wraz z reperacją w pierwszorzędnej 650 firmie „AR-KA” Zimorowicza L. 17

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekturce i na plerszej stronie zł. 090. W tekturce od 2-5 str. zł. 070. W tekturce od 6 do końca działu redakcyjnego zł. 050. Cala plersza strona zł. 1.100. Cala strona od 2-5 zł. 1.100. Cala strona od 6-12 zł. 650. — Ogłoszenia za tekturam i Ogłoszenia zwyckajj zł. 018. Cala strona zł. 450. Ogłoszenia wórd drobnych zł. 018. Nekrologi 50 gr. za mm. Jednosłajj. **Ogłoszenia drobne:** Ogłoszenia drobne za wyraz zł. 005, handlowe po zł. 010, dla poszukujajjch pracy zł. 003, matrym. po zł. 015. Podstawa obłgajj jest 1 mm. w jednym lamie; strona w tekturce ma 4 lamy za tekturam 6 lamów. — Komunikaty, notatki, wzmianki kronikarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste zł. 150 za mm. (strona 4-ro lamowa)